

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

2014 – 2020

ГОДИШЕН ДОКЛАД

2017

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРИОРИТЕТ 1: СТИМУЛИРАНЕ РАЗВИТИЕТО НА ИНОВАЦИИТЕ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ПАРТНЬОРСТВА.....	5
Специфична цел 1.1: Повишаване на знанието и информираността за развитие на иновациите с фокус върху приоритетните за икономиката на община Габрово отрасли /технологични и продуктови иновации в традиционни и нови производства, в селското стопанство, туризма и други сектори/.....	5
Специфична цел 1.2: Развитие на бизнес инфраструктурата и свързаните с нея мрежи с оглед стимулиране на иновациите с активното участие на ТУ Габрово в широк териториален обхват /на регионално, национално и наднационално ниво/.....	6
ПРИОРИТЕТ 2: РАЗШИРЯВАНЕ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ГАБРОВО. НАСЪРЧАВАНЕ НА ТРАДИЦИОННИТЕ И РАЗВИТИЕ НА НОВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ.....	8
Специфична цел 2.1: Създаване на условия за привличане на инвестиции и промотиране възможностите и предимствата на община Габрово, като добро място за развитието на бизнес.....	8
ПРИОРИТЕТ 3: ПОДКРЕПА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТТА И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА МСП.....	12
Специфична цел 3.1: Насърчаване на предприемачеството и стимулиране на МСП в община Габрово, чрез прилагане на пакет от гъвкави местни стимули и мерки.....	13
Специфична цел 3.2: Подобряване на условията и базисната инфраструктура до и в производствените зони и терени на територията на общината, в т. число и чрез регенерация и конверсия.....	21
ПРИОРИТЕТ 4: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ И НАСЪРЧАВАНЕ УЧЕНОТО ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ.....	22
Специфична цел 4.1: Прилагане на ефективни мерки за квалификация и преквалификация на работната сила, и насърчаване ученето през целия живот, в съответствие с икономическия профил на Община Габрово и съобразно идентифицираните потребности на бизнеса.....	22
Специфична цел 4.2: Повишаване възможностите за професионална реализация на младежите, съвместно с училищата, ТУ Габрово и компетентни държавни органи и бизнеса.....	22
ПРИОРИТЕТ 5: ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО И ДОРАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И РАЗШИРЯВАНЕ ДОСТЪПА ДО ОБЩЕСТВЕНИ УСЛУГИ.....	23
Специфична цел 5.1: Прилагане на комплексни мерки за интеграция на уязвимите групи чрез насърчаване приобщаването, подкрепа на социалното включване и намаляване на бедността в община Габрово.....	23
Специфична цел 5.2: Подобряване качеството на социалните услуги и услугите в здравеопазването и образованието /здравна профилактика, ефективна жилищна политика и образователна медиация/.....	26
ПРИОРИТЕТ 6: ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ, ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗНООБРАЗЯВАНЕ НА КУЛТУРНАТА СРЕДА.....	32
Специфична цел 6.2: Обогаляване на културния продукт, подкрепа на творческите индустрии чрез прилагане на ефективен мениджмънт. Създаване и привличане на публики.....	36
ПРИОРИТЕТ 7: ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРНАТА СВЪРЗАНОСТ В ОБЩИНА ГАБРОВО И ДОРАЗВИТИЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ПРИНЦИПА НА РЕСУРСНАТА ЕФЕКТИВНОСТ.....	39
Специфична цел 7.1: Развитие на транспортната инфраструктура и модернизиране на обществения транспорт с цел повишаване на мобилността.....	39

Специфична цел 7.2: Подкрепа и създаване на условия за развитие на техническа и екологична инфраструктура в община Габрово.....	44
ПРИОРИТЕТ 8: ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНА ПОЛИТИКА ОТ ОБЩИНА ГАБРОВО ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ И НАМАЛЯВАНЕ НА ВЪГЛЕРОДНИЯ ОТПЕЧАТЪК.....	46
Специфична цел 8.1: Подобряване на материално-техническата база и внедряване на мерки за ЕЕ в публичната инфраструктура.....	46
Специфична цел 8.2: Въвеждане на екологични и ресурсно-ефективни подходи за утвърждаване на община Габрово като "зелена община".	48
Специфична цел 8.3: Развитие на "зелена икономика" чрез повишаване на ЕЕ на производствени сгради и оборудване.....	51
Специфична цел 8.4: Повишаване енергийната ефективност и внедряване на ВЕИ в жилищни сгради на територията на община Габрово.....	52
ПРИОРИТЕТ 9: ОБНОВЯВАНЕ И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА.....	54
Специфична цел 9.1: Възстановяване, осъвременяване и социализиране на публични пространства (в т.ч. елементи на зелената система) и нефункциониращи обществени обекти на територията на община Габрово.....	54
ПРИОРИТЕТ 10: ОПАЗВАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО И ЛАНДШАФТНОТО РАЗНООБРАЗИЕ. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ.	61
Специфична цел 10.1: Опазване, възстановяване и поддържане на високото биологичното и ландшафтно разнообразие, характерно за община Габрово.....	61
Специфична цел 10.2: Изграждане имидж на община Габрово като "зелена община" чрез въвеждане на агроекологични практики и прилагане на концепцията за екосистемните услуги.	62
Специфична цел 10.3: Управление на риска от природни бедствия и активна политика за ограничаване на негативното въздействие от глобалните промени на климата с цел гарантиране сигурността на населението.	63
ПРИОРИТЕТ 11: ПОДДЪРЖАНЕ НА ВИСОКО НИВО НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ, ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНОВАЦИИ И ВЪВЛИЧАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ.	64
Специфична цел 11.1: Ефективно управление и планиране чрез поддържане на висок административен капацитет - развитие на ИКТ, поддържане на високо ниво на обслужване на гражданите и бизнеса, по-висока устойчивост при управлението на човешките ресурси.....	64
Специфична цел 11.2: Насърчаване активното участие на гражданите и бизнеса в процеса на вземане на решения по значими за Община Габрово въпроси.	66

Настоящият Годишен Доклад за наблюдение на изпълнението на Общински план за развитие на община Габрово 2014 – 2020 за 2017 г. е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 23 от Закона за регионална развитие.

Целта на настоящия Годишен Доклад е да отчете резултатите на база на заложените индикатори за изпълнение на проектите в Плана за реализация на ОПР 2014 -2020 за 2017 г.

През 2017 г. продължи изпълнението на проектите, заложи в Плана за реализация на ОПР 2014 -2020 за 2017 г., свързани с реализацията на одобрената Инвестиционната програма на Община Габрово от УО на ОПРР. В рамките на тези проекти се осъществяваха дейности за благоустрояване на обекти от градската среда на град Габрово, както и за внедряването на енергоспестяващи мерки в последните 2 неремонтирани училища от образователната инфраструктура на община Габрово. На 17.07.2017 г. бе подписан договор за безвъзмездна финансова помощ по Приоритетна ос I на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 и стартира изпълнението на проект за развитие на устойчив градски транспорт на град Габрово.

2017 г. бе изключително динамична и важна година за реализацията на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради в Габрово. През тази година реални строителни дейности започнаха в още 24 сгради и така строителният процес стартира във всичките 37 блока с договори за целево финансиране. През 2017 г. са приключени строителните дейности в 31 сгради и общият брой на изпълнените сгради става общо 34 бр. Стойността на исканията за плащане към Българска банка за развитие, на база изпълнени и фактурирани дейности от изпълнителите, е в размер на 21 951 943,76 лв.

През 2017 г. основен приоритет на политиката за местно икономическо развитие бе провеждане на проучвания и анализи на местните фирми с цел подобряване на бизнес средата за развитие на иновации. Усилията на Община Габрово се фокусираха върху инициативи, които са полезни за младите хора и са свързани с насърчаване на предприемачеството. Организирах се няколко значими събития, насочени към активизиране на взаимодействието между академичните среди, бизнеса и местните власти, за да се намери най-добрият път за изява на индустриалния потенциал на Габрово.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. СТИМУЛИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ И ПОВИШАВАНЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА БИЗНЕСА В ОБЩИНА ГАБРОВО.

ПРИОРИТЕТ 1: СТИМУЛИРАНЕ РАЗВИТИЕТО НА ИНОВАЦИИТЕ И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ПАРТНЬОРСТВА.

Специфична цел 1.1: Повишаване на знанието и информираността за развитие на иновациите с фокус върху приоритетните за икономиката на община Габрово отрасли /технологични и продуктови иновации в традиционни и нови производства, в селското стопанство, туризма и други сектори/.

Проект „Ново знание“ 2014 - 2020

Приоритетен проект. Проектът е свързан с осигуряване на информационни кампании относно възможностите за внедряване на иновации във всички икономически дейности, в т.ч. и селско стопанство. Проектът се изпълнява периодично в рамките на програмния период 2014-2020 г. Може да се изпълнява от работна група, създадена по проект "Идеи и връзки" и ползва инструментите разработени през проектите: KNOW-HUB и Габрово ГИС.

(Примерни дейности: информационна и комуникационна кампания - конференции и форуми; е - платформи и обучения за ползването им, вкл. по места, включващи най-новата информация относно възможности за финансиране, технологии и т.н., добри практики от страната и чужбина, и др.)

Отговорна структура: Частни инвеститори в партньорство с Община Габрово чрез Работна група към "Идеи и връзки".

Партньорски структури: Браншови организации (напр. Стопанска камара, Камара на занаятчиите и т.н.), водещи компании от IT сектора на национално и международно ниво, TEDxBG, ментори от сийд фондове като LaunchHub, Eleven и др., Фондация "StartUp", чуждестранни и български университети и тинк-танкове, вкл. с екологична насоченост, граждански и неправителствени организации и т.н.

През 2017 г. се проведеха 4 бр. информационни срещи от ОИЦ - Габрово за информиране на бизнеса за възможностите за участие с проектни предложения по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020.

Към края на 2017 г. по данни на ОИЦ - Габрово през новия програмен период 2014-2020 г. са сключени договори за финансирането на 36 бенефициенти на територията на община Габрово на обща стойност 36 628 266 лева.

По приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност“ за Габрово са сключени договори на обща стойност 16 912 612 лв. на 12 бенефициенти. По приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ за Габрово са сключени договори на обща стойност 18 295 609 лв. на 23 бенефициенти. По приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ е сключен 1 договор на стойност 1 420 045 лева.

На 16 ноември 2017 г. Габрово стана домакин на конференцията „Науката среща парламентите и регионите“. Събитието беше по инициатива на Община Габрово в партньорство с Генерална дирекция

„Съвместен изследователски център“ на Европейската комисия, Представителството на Европейската комисия в България, Комитета на регионите на Европейския съюз и Технически университет – Габрово. По време на събитието участниците търсеха най-добрите решения за постигане на стратегическите цели за развитието на Северен централен район – повишаване на конкурентоспособността чрез ефективно използване на наличните природни, човешки, научни, образователни и предприемачески ресурси; развитие на сектори с конкурентни предимства и на сектори, осигуряващи ключови подкрепящи технологии за растеж на бизнеса; осигуряване на качествени нови работни места, повишени доходи и възможности за по-добър стандарт на живот и пълноценна реализация.

Специфична цел 1.2: Развитие на бизнес инфраструктурата и свързаните с нея мрежи с оглед стимулиране на иновациите с активното участие на ТУ Габрово в широк териториален обхват /на регионално, национално и наднационално ниво/.

Проект „Дисперсен техпарк“*

2016 - 2019

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда създаване на дисперсен технологичен парк – гъвкави пространства за развойна дейност, логистика, работни места за МСП, представителни места за срещи и конференции. Чрез него се насърчават инвестициите в НИРД, включително в партньорство с научноизследователски организации и други предприятия и се подкрепя развитието на инфраструктура за иновации и изследвания.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Община Габрово, ТУ Габрово

Партньорски структури: Бизнесът и собствениците на подходящи сгради и терени, гражданския сектор, съществуващи технологични паркове на национално и европейско ниво (София Техпарк - <http://sofiatech.bg/>, “Агро фууд тек” Пловдив, Thessaloniki Technology Park - <http://www.thestep.gr/>, Thessaloniki Innovation Zone - http://www.thessinnozone.gr/1001_2/Thessaloniki-Innovation-Zone, The Czech Technology Park <http://www.technologypark.cz/en/>, Technology park Varaždin - <http://www.tp-vz.hr/index.php?content=StojeTehnopark>, Technological Park Ljubljana - <http://www.tp-lj.si/en>, Kraków Technology Park (KTP) - <http://sse.krakow.pl>, Ari Teknokent - <http://www.ariteknokent.com.tr/>, Techno-Z Network Company - <http://www.techno-z.at/start/>, Technology Park Berlin Adlershof - <http://www.adlershof.de/en/homepage/>, International Association of Science Parks and Areas of Innovation - <http://iasp.ws/by-technology-sector> и др.)

През 2017 г. партньорите по проекта за разкриване на Център за компетентност - Технически университет – Габрово /ТУ - Габрово/, Община Габрово и местните фирми, внесоха за оценка проектното предложение „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“ в областта на мехатрониката и чистите технологии по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. В резултат от изпълнението на проекта ще бъдат изградени съвременни лабораторни комплекси за извършване на научни изследвания и приложни услуги.

Създаването на Център за компетентност към ТУ – Габрово е стратегически важна инвестиция за устойчивото развитие на Габрово. Тази инициатива ще благоприятства условията за развитие на иновативни проекти с участие на бизнеса и ще допринесе за утвърждаване на Габрово като център на наука и модерна индустрия.

Проект „Габрово глобално“*

2014 - 2015

Включен в ИПГВР. Включва провеждане на широколентов достъп и изграждане на центрове за колокация и наемане на сървъри. Колокацията (co-location) представлява физическо разполагане на сървър на клиент в специален технологичен център или т.нар. дейта център. Услугата дава възможност за бърз и безпроблемен достъп до информацията в сървъра от страна на клиенти и партньори. Използва се за спестяване на високите разходи за изграждане на собствен оборудван технически център и заедно с това гарантира непрекъснато наблюдение и поддръжка на оборудването от висококвалифицирани специалисти. (Примерни съществуващи компании, извършващи услугата: <https://www.telepoint.bg/bg/service?id=40>, <http://www.icn.bg/bg/servers.html> и др.)

Целесъобразно центрoвете да бъдат изградени върху неизползвани или частично използвани сгради и терени, вкл. административни, производствени сгради и складове, при които има намерения за партньорство от страна на собствениците.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП. Развитието на проекта не е непременно свързано със зоните за въздействие в ИПГВР (не се предвижда финансиране по Ос 1 на ОПРР).

Отговорна структура: Частни инвеститори

Партньорски структури: Община Габрово

Проектът не е стартирал през 2017 г. поради неидентифицирана възможност за финансиране и непроявен частен инвеститорски интерес.

Проект „Добавена стойност“*

2017 - 2020

Включен в ИПГВР. Подкрепя за развитие на високотехнологични и творчески индустрии с висока добавена стойност и на инфраструктура за иновации и изследвания. Проектът включва проучване на специфичните потребности (в това число анализ на потенциални иновационни, технологични и бизнес връзки въз основа на научно-изследователския профил на ТУ-Габрово, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел въз основа на финансови инструменти), подготовка на критерии за оценка и на правила за насърчаване на инвестициите във високотехнологични индустрии с висока добавена стойност, устройствена и техническа подготовка, съгласуване и изпълнение на инвестиционна програма, подготовка и изпълнение на маркетингова стратегия с план за действие на подхода за насърчаване въз основа на публично-частни партньорства (ПЧП). Развитието на проекта не е непременно свързано със зоните за въздействие в ИПГВР (не се предвижда финансиране по Ос 1 на ОПРР).

Отговорна структура: Частни инвеститори

Партньорски структури: Община Габрово, гражданския сектор, ТУ Габрово и други университети, университетски звена и други организации с акцент в развойната дейност, вкл. международни.

През 2017 г. Община Габрово продължи да участва в международни партньорски проекти за изява на иновативния бизнес потенциал на регион Габрово, както и повишаване на степента на компетенции и умения (Хоризонт 2020, инициативи на Комитета на Регионите и др.)

За развитието на иновационната екосистема през 2017 г. Община Габрово работи съвместно с Генерална дирекция „Съвместен изследователски център“ към Европейската комисия по два значими международни проекта: „RIS3 in lagging regions“ /„RIS3 в изоставащите региони“/ за подобряване изпълнението на стратегията за интелигентна специализация в развиващите се региони на ЕС и HESS „High education in smart specialization“ /„Висше образование за интелигентна специализация“/ за

проучване състоянието на образователната система с цел адаптиране на образователните програми към нуждите на бизнеса.

ПРИОРИТЕТ 2: РАЗШИРЯВАНЕ ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ГАБРОВО. НАСЪРЧАВАНЕ НА ТРАДИЦИОННИТЕ И РАЗВИТИЕ НА НОВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ.

Специфична цел 2.1: Създаване на условия за привличане на инвестиции и промотиране възможностите и предимствата на община Габрово, като добро място за развитието на бизнес.

Проект „Бизнес планиране“

2015 - 2016

Приоритетен проект. Проектът е свързан с провеждане на серия от проучвания и анализи за възможностите за бизнес в община Габрово и нейните конкурентни предимства (обвързване с резултатите и надграждане на проект KNOW-HUB).

Отговорна структура: Частни инвеститори в партньорство с Община Габрово и НПО

Специфика: Финансиране на проекта по ОП „Иновации и конкурентноспособност“, в полето на хоризонталния приоритет насочени към създаване и развитие на ефективни и устойчиви системи за подкрепа и експертиза в нови и/или съществуващи агенции, организации и ведомства чрез развитието на модерни и иновативни услуги, които да допринесат за повишаване на конкурентноспособността на предприятията в страната. За целта трябва да бъдат проследени възможностите Общината да бъде в ролята на такъв тип бенефициент.

През 2017 г. Община Габрово работи активно с местните фирми за насърчаване на взаимодействието между бизнеса и образователните институции с цел развитие на иновациите и бизнес средата.

В рамките на проект ESSPO „Портфолио на услуги за ефективна подкрепа на малки и средни предприятия“, финансиран по програма Интеррег Европа, са проведени множество срещи на създадената в края на 2016 г. работната група за иновации с представители на бизнеса, ТУ-Габрово, ГТПП, областна администрация, консултанти и експерти. В началото на 2017 г. участниците разработиха съвместно онлайн анкетата за проучване нуждите на местните фирми да разработват и внедряват иновативни продукти. Проучването се проведе сред всички производствени и ИКТ фирми на територията на общината.

Като резултат от изследването и съобразно идентифицираните нужди се препоръча изграждането на онлайн бизнес платформа за иновации. Основната цел на платформата е в нея да бъдат представени иновативни проекти на габровски фирми, които търсят специфична експертна помощ от квалифицирани експерти, в т. ч. от научните среди и от потенциални бизнес партньори, което ще допринесе за повишаване на иновационния потенциал на бизнеса. Това от своя страна ще доведе до подобряване на услугите, предоставяни на бизнеса, и до развитие на иновациите на територията на общината. Друга цел на платформата е интернационализацията на местния бизнес чрез повишаване на знанията за международните пазари, контакти с чужди компании и организации.

В рамките на проект ESSPO Община Габрово организира конференция „Диалог с бизнеса“. В дебатите се включиха представители на местната и централната власт, евродепутати, експерти от Европейската асоциация на агенциите за икономическо развитие и Съвместния изследователски център към Европейската комисия, представители на местните фирми и академичните среди, браншови организации, студенти и граждани.

Приоритетен проект. Развитие и налагане на община Габрово като място за бизнес и култура (city branding). Проектът включва създаване и прилагане на маркетингова стратегия. Примерни дейности: създаване на запазен знак (лого) и послание (мото, слоган), рекламна платформа, участие в и провеждане на изложения, конференции, семинари, обмени, форуми, партньорски мрежи (ПР и нетуъркинг дейности). Проектът надгражда проект „Бизнес планиране“

Отговорна структура: Община Габрово, Работна група към "Идеи и връзки", обособено в самостоятелна структура.

Специфика: Финансиране на проекта по ОП „Иновации и конкурентноспособност“, в полето на хоризонталния приоритет насочени към създаване и развитие на ефективни и устойчиви системи за подкрепа и експертиза в нови и/или съществуващи агенции, организации и ведомства чрез развитието на модерни и иновативни услуги, които да допринесат за повишаване на конкурентноспособността на предприятията в страната. За целта трябва да бъдат проследени възможностите Общината да бъде в ролята на такъв тип бенефициент.

Партньорски структури: Браншови и подобни организации на регионално и национално ниво, организации, работещи в сферата на човешките ресурси и събитийния мениджмънт, бизнеса и гражданския сектор, университетите (ТУ Габрово, но не само)

В средата на м. юни 2017 г. Габрово влезе в надпреварата за включване в **мрежата на творческите градове на ЮНЕСКО**, залагайки на три свои предимства – град на занаятите и индустрията, столица на хумора и сатирата, град, който съхранява и популяризира народния и местния фолклор. В края на м. октомври 2017 г., по време на Генералната конференция на 39-ата сесия на ЮНЕСКО в Париж, бе обявено включването на Габрово в мрежата на Творческите градове в областта на занаятите и народните изкуства. Така Габрово стана вторият български град след София, чийто културен потенциал е оценен от световната организация. Кандидатурата бе подготвена под ръководството на Община Габрово с активното участие на Етнографски музей на открито „Етър“, Музей „Дома на хумора и сатирата“, Регионалното сдружение на общините „Централна Стара планина“, Сдружение „Фабриката“ и габровските читалища. Габрово получи подкрепа от Националната занаятчийска камара, Съюза на българските музикални и танцови дейци и от Националната комисия на България за ЮНЕСКО.

Етнографски музей на открито „Етър“ стана институционален член на европейската Асоциация на музеите на открито на 28-ма среща на организацията, проведена в Бирмингам и за член на Българския национален комитет на Международния съвет на музеите. В организацията, известна като ИКОМ, членуват най-престижните музейни институции в света. Музея отново беше удостоен със „Сертификат за отличие“ от най-големия туристически сайт „TripAdvisor“. Наградата се връчва на фирми и институции, които предлагат услуги и атракционни за отлично гостоприемство и за тях има много добри отзиви от посетители.

През 2017 година беше създадена **нова графична и визуална идентичност на Етнографски музей на открито „Етър“**, от утвърдени на международно ниво специалисти. Новата визуална идентичност включва лого, послания, изработен специално за музея шрифт, както и всички компоненти, изграждащи облика му. Новата визуална идентичност беше публично представена в Габрово и София. **6 800.00 лв. финансирани от бюджета на ЕМО „Етър“.**

Международният фестивал на хумора и сатирата бе удостоен със [Знака за европейски фестивал за периода 2017 - 2018](#). Кандидатурата на Габрово за знака получи одобрение от международно жури. Фестивалът е част от общността на ЕФФЕ фестивалите, подпомагана от Европейската фестивална

асоциация, съфинансирана от Европейския съюз и включваща фестивали с изключителни артистични качества и важно въздействие на местно, национално и международно ниво. С получаването на знака Габровският карнавал намери място на сайта на ЕФФЕ, а цялата информация, свързана с него ще бъде лесна за достъп за фестивалната публика, артисти, артистични организации, ансамбли, оркестри, театри и танцови формации, спонсори и частни компании, медии и публични власти на всяко едно ниво. Международният фестивал на хумора и сатирата е включен в [общоевропейския събитийен календар](#) на Европейската фестивална асоциация.

За популяризиране на културния продукт на Габрово бе издаден Каталог на Постоянна експозиция „Градски бит от края на XIX до 40-те години на XX век“ в Дечкова къща – Габрово, целево финансиран от Министерство на културата и РИМ-Габрово, който е първият каталог на музейна експозиция в Габровска област. - 2800 лв. от бюджета на РИМ и 4000 лв. целево финансиране от Министерство на културата.

Специфична цел 2.2: Развитие на комплексен туристически продукт, като инструмент за устойчиво икономическо и социално развитие.

Проект „Вълнуващо Габрово“ 2015 - 2020

Проектът е свързан с разработване и развитие на туристически атракции. Събитийен туризъм. Създаване на мрежа от културни маршрути, тематични екопътеки и зелени коридори за велосипеден транспорт, панорамни площадки. Изграждане и подобряване на прилежащата инфраструктура (знакова информационна система и специфично осветление на КН, цялостно благоустройство и обзавеждане на средата около и към туристическите обекти) и обучение на персонала. Някои от дейностите могат да се извършват чрез доброволческата служба, създадена в проекта "Добра воля" в партньорство с НПО, ТУ Габрово, училища, читалища. Свързан е с проектите "Градски съкровища", "Паметта на мястото", "Старата крепост", "На Узана", "Пазител на гората" и "Многолико Габрово". Проектът е обвързан и с Културната стратегия на община Габрово 2014 – 2024.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: граждански и други организации, работещи в културния сектор, сектора на преживелищния туризъм и събитийния мениджмънт, ТУ Габрово, училища и читалища, младежки организации, доброволчески платформи като Time Heroes, NGOBG и др.

Проект „Гара Индустриална“ на Община Габрово, получи частично финансиране от Национален фонд Култура във връзка с Културна програма за Българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018. Проектът ще се реализира в партньорство с Драматичен театър «Рачо Стоянов» Габрово, Българска национална телевизия и Българска национална филмотека и предвижда създаването и реализирането на мултимедийен спектакъл за индустриализацията на следосвобожденска България - културен продукт със съвременен звучене и висока образователна стойност. Режисьор на спектакъла ще бъде Теди Москов.

В Музей «Дом на хумора и сатирата» беше открита дигиталната инсталация „Интерактивно-генеративни формации 2014-2017“, разположена пред кривите огледала, играе важна роля във възприятието и преживяването на творбата, съпоставяйки образите от огледалата с предлаганата виртуална среда, в която зрителят става участник. Целта е чрез елементите на играта посетителят да бъде въвлечен в атрактивна виртуална среда. 640,44 лв. са финансирани от бюджета на МДХС.

През 2017 г. е проведено обучение на екип от МДХС за изготвяне, реализиране и маркетинг на **образователни програми за деца**, включително две обучителни сесии за целия екип и обучение на място за двама служители на музея в Детски научен център «Музейко», София. 5000 лв., осигурени с микрогрант от Фондация Америка за България.

В резултат на успешната комуникация и сътрудничество с местния бизнес, експозицията на Интерактивен музей на индустрията се обогати с ценен и атрактивен експонат – екипировка за симулиране на състезания във Формула 1, която ще допринесе за повишаване на посетителския интерес.

Проект „Габрово и региона“

2015 - 2016

Надграждане и разширяване на проект "Подкрепа за развитие на Регионален интегриран туристически продукт в общините Габрово, Севлиево и Трявна" и проучване на възможностите за партньорство със съседни общини, включително маркетинг и анализ на възможните места за настаняване спрямо типовете потенциални потребители. Проектът може да бъде обвързан с Културната стратегия на община Габрово 2014-2024 г.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: съседни общини, частни инвеститори и собственици на туристическа инфраструктура, организации от гражданския сектор, читалища.

През 2017 г. бяха реализирани дейности в сферата на реклама и маркетинг на регион Габрово, Трявна, Севлиево, Дряново, целящи създаването на една обща маркетингова рамка и привличането на туристи към региона. През годината се провеждаха регулярни срещи между експертите от четирите общини, на които се съгласуваха дейности и се обсъждаха детайли относно тяхното реализиране.

Проект „Градските съкровища“

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда създаване на мрежа от културни маршрути в рамките на града (Средновековие, Възраждане, Индустриализация, Социализъм), тематични екопътеки и зелени коридори за велосипеден транспорт, панорамни площадки, знакова информационна система и специфично осветление на културното наследство, цялостно благоустройство и обзавеждане на средата около и към туристическите обекти и включване на възрастните хора като пазители на градската памет. Обвързан с Културната стратегия 2014-2024 - Инструмент 3 Система за комуникиране на културни събития и проекти и с кандидатурата на Габрово за Европейска столица на културата.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: организации от гражданския сектор и други организации, работещи в културния сектор, сектора на преживелищния туризъм и събитийния мениджмънт, ТУ Габрово, училища и читалища, младежки организации и организации, работещи в сферата на социалните услуги за стари хора, доброволчески платформи като Time Heroes, NGOBG и др.

Систематизирани данни за културната инфраструктура, реда и условията за ползване на зали, станаха публични в административния сайт на Общината и в ГИС слоя, който беше допълнен с информация за паметници, културни институции и туристическите обекти. Актуализацията на маршрути и др. полезна за туристите и гражданите на Габрово информация ще продължи в бъдеще.

Разработена беше мобилна версия на сайта на Регионална библиотека „Априлов - Палаузов“, мобилни версии на платформата „Изрезки от миналото“ и на виртуалните изложби на обща стойност 500 лв.

Музей „Дом на хумора и сатирата“ беше домакин на Gabrovo Game Jam, част от най-големия хакатон за разработка на компютарни игри в света – GlobalGameJam 2017. Партньори на инициативата бяха

Технически университет - Габрово и Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ – Факултет по изобразително изкуство. Gabrovo Game Jam събра заедно любители на компютърни и настолни игри, програмисти, писатели, аниматори и художници, а включването на сюжети и персонажи, близки до Габрово и габровци, носеха допълнителни бонус точки на отборите. В резултат от 48-часовата работа бяха създадени 4 компютърни игри. Размерът на финансирането бе общо 1176.11 лв. от бюджета на МДХС и от фирми.

Проект „Старата крепост“

2017 - 2018

Приоритетен проект. Проучване, консервация, реставрация, експониране на антична и ранно-средновековна крепост Градище, вкл. устройство и благоустрояване на прилежащата територия и подходите към крепостта.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: организации, работещи в сферата на културното наследство, археологията и архитектурата: НИИКН, Национален археологически институт, университети (УАСГ, СУ, ПУ, Търновски университет)

В резултат на задействани през 2015 г. процедури и предприетите действия, със Заповед № РД-9Р-18 от 17 юни 2016 г. на Министъра на културата (ДВ. бр. 61/05.08.2016 г.) беше променен статутът в частта граници и режими за опазване на недвижимата културна ценност „Късноантична и ранновизантийска крепост“, разположена в м. Градище. През 2017 година Община Габрово финансира първите от четвърт век археологически проучвания и научно обследване на непроучвана част от обекта. Разкопките бяха организирани от Регионален исторически музей – Габрово, с научни ръководители доц. Росина Костова и проф. дин Казимир Попконстантинов от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Археологическото обследване и социализиране на терена ще продължи и през 2018 г. Предприети са нови действия за промяна на статута на недвижимата културна ценност от местно в национално значение. Разходвани са общо 20 000лв. от бюджета на Община Габрово.

Проект „На Узана“

2017 - 2018

Приоритетен проект. Проектът е свързан с развитие на курортен комплекс Узана. Частите пътна, инженерна и екологична инфраструктура. Изграждането на легловата база и обслужващите обекти, в това число и спортна инфраструктура са обект на частна инициатива и/или ПЧП. Очакваната стойност на за изграждането на курортния комплекс в съответствие с одобрения ОУП е приблизително 200 мил. Лева. Предвижда се в следващия програмен период инициативата да има нов тласък и да се реализират около една трета от заложените инвестиционни проекти.

Отговорна структура: Община Габрово, частни инвеститори.

Партньорски структури: граждански и експертни организации в сферата на екологията и преживелищния и приключенски туризъм.

Реализацията на проекта ще стартира през 2018 г.

ПРИОРИТЕТ 3: ПОДКРЕПА ЖИЗНЕСПОСОБНОСТТА И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА МСП.

Специфична цел 3.1: Насърчаване на предприемачеството и стимулиране на МСП в община Габрово, чрез прилагане на пакет от гъвкави местни стимули и мерки.

Проект „Идеи и връзки“

2014 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Включва създаване и развитие на мрежа за иновативен бизнес и социално развитие, чрез пакети от стимули за развитие на МСП, посредничество за професионална реализация, предприемачество и изграждане на партньорства като двигател за устойчива местна и бизнес общност в Габрово. Проектът е от общоградско значение. Изисква проучване на специфичните потребности - анализ на връзките на градско ниво между изследванията, висшето и професионално образование, институциите на пазара на труда, предприемачите, обществените и граждански сектор и звеното за управление на ИПГВР, анализ на потенциала за посредничество в сферата на социалното предприемачество и приложните иновации; техническа подготовка и изпълнение на инвестиционна програма по проекта, подготовка и реализация на комуникационна стратегия и партньорска програма за професионална ориентация, специализирани обучения, квалификация и обмен на знания.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: Агенция по заетостта, частни и граждански организации работещи в сферата на развитие на човешките ресурси, бизнесът, образователни институции в сферата на средното и висшето образование (ТУ Габрово и други университети, училища), Фондация StartUP, сийд фондове като LaunchHub, Eleven и др.

В края на 2017 г. Община Габрово възложи проучване и анализ на иновационните политики и процеси по внедряване на нови технологии в производствените предприятия в община Габрово, с цел да бъдат дадени препоръки за подобряване на местната икономика и имиджа на Габрово, като „Технологичното сърце на България“.

Обект на изследването бяха предприятия от ИКТ, производители на машини и оборудване, производители на роботика, мехатроника и метални изделия, както и представители на „традиционни“ индустрии. В изследването участваха 25 компании, приблизително равно разпределени между така зададените сегменти. Проведеха се дълбочинни структурирани интервюта с изпълнителни директори, собственици и главни технологични директори.

Основните констатации от изследването са:

- Подобно на други региони в България, Габрово има потенциал да задоволи само част от инвеститорския интерес с наличните демографски дадености. Недостигът на персонал ще се превърне в бариера пред привличане на инвеститори с традиционния профил на офшоринг на производствени процеси. Това ще насърчи допълнително промяната на икономическия профил, както и на инвестиционния имидж на Габрово
- Притокът на чуждестранни инвестиции към региона идва по различен от познатите в големите индустриални региони в България модел. В Габрово няма история от много инвестиции „на зелено“, като повечето международни инвестиции са станали на база силни партньорства с местен доставчик или търговски представител. В същото време Габрово все още няма изявено брендиране на града и региона като дестинация за инвестиции в инженеринга и производството на машини и индустриално оборудване

- Въпреки силния промишлен и технологичен потенциал, Габрово все още търси да открие ключовите фактори за привличане и задържане на професионалисти и млади таланти. Това традиционно включва добри училища - средни и висши, старт-ъп екосистема, мултинационални компании, в които младите се чувстват уверени, че преследват мечтана кариера
- За младите хора, за привличането на таланти към Габрово и задържането им, ще е необходима среда, в която да опитват нови технологични решения за индустрията. Ще има нужда от по-широка екосистема от учени, предприемачи, инвеститори и други стейкхолдъри. „Третата вълна“ е друг аспект на „Индустрия 4.0“ - експлозивен ръст на старт-ъпи и рисково финансиране на технологични решения, които добавят стойност за традиционните индустрии. Една от важните разлики с „втората вълна“ - бизнесът, структуриран около социалните мрежи, е водещото място на заводите, банките, болниците и училищата - все играчи, които досега не се осмеляваме да наречем „технологични“
- Габрово ще има всички шансове да се превърне в родно място на нови глобални продукти и решения, в което се извършват първи приложни индустриални опити с нови технологични решения. Този процес може да върви спонтанно и неговата скорост ще бъде променлива и понякога незадоволителна. Но той може да се ускори, като създадем благоприятни условия за внедряване на иновации в съществуващите предприятия и новите промишлени инвеститори. За целта ще има нужда от предприемаческа енергия, която понякога не стига в големите предприятия - ще имаме нужда от ентузиасты, които да опитват с по-смелите идеи
- Преработващата промишленост сега създава заетост за над 50% от всички наети лица в област Габрово. За разлика от други региони с по-диверсифицирани икономики, тук не изглежда да има алтернативата за специализация на региона в други индустрии, различни от производствените. По-значимо разгръщане на икономическия потенциал на града и областта в дългосрочен план може да стане само чрез инвестиции в нови технологии и силна иновационна активност в промишлеността
- Разбирането на икономическия профил на Габрово изисква стъпка повече от традиционното деление на промишленост, услуги и земеделие. В т.нар. „преработваща промишленост“ попадат както процесно-преработващи производства, така и инженерно-продуктови предприятия. Процесните производства не са типични за индустриалния профил на Габрово. Това е важно както за пазара на труда (по-малката зависимост от достъпа до нископлатен труд), така и за експозицията към международни инвеститори (в общия случай инвестициите „на зелено“ са в продуктови, а не в процесни производства). Важно е и за технологичния потенциал на местната икономика. Докато в процесните производства иновациите са еднократни усилия (формули, рецепти), в инженерно-продуктовите предприятия иновациите са ежедневие. Процесните производства, по принцип, са повече изискващи и приемащи по-високо ниво на автоматизация, но инженерно-продуктовите производства са по-фокусирани върху инженерния талант и неговото оптимално използване.

На базата на констатациите от направения анализ на иновационните политики и процеси по внедряване на нови технологии в производствените предприятия в Габрово, са формулирани няколко задачи за 2018-2019 г.:

- Открояване на уникалните предимства на Габрово и утвърждаване на визия за бъдещето му като добро място за живот, работа и бизнес;
- Брандиране и популяризиране на града, присъствие в медиите и позициониране на събития;

- Насърчаване на предприемаческата мотивираност и мироглед сред младите таланти (вкл. ученици и студенти);
- Привличане (или създаване) на фондове за рисково финансиране към града и местната екосистема;
- Създаване на притегателни събития и споделени пространства;
- Комуникиране на посланията и визията на града с основни целеви групи: (1) бизнес, (2) стартапи и млади таланти, (3) медии и широка общественост, (4) ключови стейкхолдъри - ВУЗ, НПО, изследователски организации, R&D центрове и технологични лаборатории.

През 2017 г. бяха проведени множество срещи с бизнеса, на които бяха обсъдени нуждите от квалифицирани кадри, както и проблеми, свързани с изграждане и рехабилитация на довеждащата инфраструктура до индустриалните терени.

Проект „Гъвкав бизнес“*

2015 - 2018

Включен в ИПГВР. Проектът включва създаване на физически, финансови и информационни условия за гъвкаво предлагане на места за бизнес (коуъркинг, виж например: <http://www.betahaus.bg/>, <http://soho.bg/>). Аналогично на „Габрово глобално“, центровете за коуъркинг е целесъобразно да бъдат изградени върху неизползвани или частично използвани сгради и терени, вкл. административни, производствени сгради и складове. Развитието на проекта не е непременно свързано със зоните за въздействие в ИПГВР (не се предвижда финансиране по Ос 1 на ОПРР).

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори

Партньорски структури: Община Габрово

Проектът не е стартирал през 2017 г. поради липса на финансиране, но се планира след идентифициране на подходящи възможности, той да започне да се изпълнява. Община Габрово съвместно със заинтересовани страни подготвя план за действие за изпълнението му.

Проект „Ефективно предприемачество“

2015 - 2020

Приоритетен проект. Насърчаване развитието на МСП и земеделски производители чрез провеждане на обучения и консултации относно възможностите за финансиране, управление на рисковете, бизнес планиране, счетоводни услуги, управление на персонала и други. Проектът може да се изпълни съвместно с браншовите организации. Свързан е с проект „Бизнес планиране“, „Идеи и връзки“, и „Широко огласяване“.

Отговорна структура: Областен информационен център (ОИЦ), Общинска служба "Земеделие и гори", НПО

Специфика: Финансиране на проекта по ОП „Иновации и конкурентноспособност“, в полето на хоризонталния приоритет насочени към създаване и развитие на ефективни и устойчиви системи за подкрепа и експертиза в нови и/или съществуващи агенции, организации и ведомства чрез развитието на модерни и иновативни услуги, които да допринесат за повишаване на конкурентноспособността на предприятията в страната. За целта трябва да бъдат проследени възможностите общината да бъде в ролята на такъв тип бенефициент.

Партньорски структури: Браншови и подобни организации на регионално и национално ниво, организации, работещи в сферата на човешките ресурси и събитийния мениджмънт, бизнеса и гражданския сектор, университетите (ТУ Габрово, но не само), предприемачески сийд фондове (LaunchHub, Eleven, др.)

През 2017 г. информация относно възможностите за финансиране на бизнеси потърсиха 135 посетители в офиса на ОИЦ - Габрово, което формира 35% от консултациите за годината.

Усилията по формиране и насърчаване на предприемачеството в град Габрово се реализираха и чрез две мащабни инициативи на ОИЦ – Габрово.

През периода 16 - 24 юли 2017 г. Центърът проведе първи национален лагер за развитие на предприемаческо мислене „Предприемачът като откривател“. В партньорството с фондация „Бауерзакс“, инициативата се реализира в Музей на архитектурно - исторически резерват „Боженци“. Участие в нея взеха 24 ученици на възраст от 15 до 18 години от градовете Варна, Велико Търново, Габрово, Пловдив, София, Стара Загора, Шумен и Ямбол. Лагерът предложи на участниците интензивна тренинг програма, чрез която младите хора получиха базови познания за основните икономически термини, разрешаваха бизнес казуси в ситуационни игри, запознаха се с предприемачеството като съвкупност от ценности, мотивация, страст и креативно мислене. Участниците имаха вдъхновяващи срещи с успешни предприемачи и посещения в производствените помещения и конструкторските отдели на иновативни габровски предприятия.

От 20 до 22 октомври 2017 г. Областен информационен център – Габрово организира и реализира за втора година мащабната инициатива с европейско измерение Gabrovo Innovation Camp. Събитието се осъществи в рамките на Седмица на предприемачеството в Габрово като достоен финал на предхождащите предприемаческата седмица събития – бизнес конференция „Диалог с бизнеса“ и дискусия на тема „Развити региони чрез добро образование“.

Gabrovo Innovation Camp 2.0 имаше за цел да изяви таланта и въображението на активни, ангажирани, компетентни в своята област и творчески ориентирани личности от цялата страна, които заедно търсиха иновативни решения на важни за съвременното общество предизвикателства. Поканени за участие бяха над 300 организации - представители на бизнеса, общински и държавни администрации, НПО, медии, училища, университети, широка общественост. В събитието се включиха над 110 участници, лица с различен професионален профил, ученици и студенти.. Те работиха по три предизвикателства: Галерия Индустрия 4.0; Цех за Култура; Кооперация Образование. Поради големият интерес към събитието и също толкова големият брой участници, към предизвикателствата бяха създадени 10 подгрупи. Всяка от групите работеше за разрешаването на определен проблем, без ограничение в мащабите на неговата приложимост.

В резултат на проведения конкурс за насърчаване на млади предприемачи - StartUp, реализиран съвместно с партньорския град Тун през 2017 г. фирма „Дървеница“ ЕООД продължи успешното изпълнение на бизнес плана си, което ще продължи и през 2018 г. В момента във фирмата работят трима души, наблюдава се плавно повишаване на приходите ѝ през всяко тримесечие. „Дървеница“ ЕООД търси и успява да привлече подкрепа и извън общината – под формата на средства, ментори и обучения. През 2017 г. фирмата участва в изложението „Ден на бащата“ – събитие, организирано от БГ Радио и Националния военно-исторически музей в София, посетено от над 11 000 души; участва в обучения за развитие на бизнеса според принципите на корпоративната социална отговорност, в обучение за създаване на краудфъндинг кампании, в обучение по маркетинг в социалните мрежи.

За подпомагане на бенефициентите при попълване на заявленията и идентифициране на ползваните площи и заявяване на животни за подпомагане в ОСЗ в рамките на Кампания директни плащания 2017 г. са изготвени и подадени 298 бр. заявления на земеделски стопани, като общата подпомагана площ по схеми и мерки е била 5619.02 ха.

По-долу е показана подробна справка от ОБЩИНСКА СЛУЖБА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ – ГАБРОВО.

Общото разпределение по схеми и мерки за територията на Община Габрово е:

I. Схеми за директни плащания

1. Схеми за подпомагане на земеделски стопани базирани на площ

Схема	Заявления /брой/	Площ / ха/
Схема за единно плащане на площ (СЕПП);	241	5619.02
Схема за плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда – зелени директни плащания (ЗДП)	241	-
Схема за преразпределително плащане (СПП)	241	-
Схема за дребни земеделски стопани (ДЗС)	46	-
Схема за млади земеделски стопани (МЗС)	16	-
Схема за обвързано подпомагане за плодове основна група (СП-основна)	4	2.54
Схема за обвързано подпомагане за плодове сливи и десертно грозде (СП-други)	22	36.64
Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци-основна група (СЗ-основна)	2	3.01
Схема за подпомагане земеделски стопани за протеинови култури (СПК)	23	218.64

2. Схеми за подпомагане на земеделски стопани за селскостопански животни

Схема	Заявления /брой/	Животни /бр./
Схема за обвързано подпомагане за млечни крави (СМлК)	18	445
Схема за обвързано подпомагане за млечни крави в планински райони (СМлК-планински)	1	9
Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници (СМКЮ)	15	164
Схема за обвързано подпомагане за млечни крави под селекционен контрол (ЕЖСК-мляко)	3	409
Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и/или кози-майки в планински райони(10-49 животни)(ДПЖ-пл)	20	393

Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и/или кози-майки под селекционен контрол (ДЖСК)	1	147
Схема за обвързано подпомагане за биволи	1	200

3. Схеми за преходна национална помощ

Схема	Заявления /брой/	Площ / ха/ Животни бр.
Схема за преходна национална помощ за земеделска земя на хектар (ПНДП)	129	2182.74
Схема за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството (ПНДЖ1)	13	592
Схема за преходна национална помощ за овце-майки и кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ3)	12	1398

II. Мерки от програмата за развитие на селските райони

1. Мярка 10 "Агроекология и климат" (Мярка 10)

Направление	Заявления /брой/	Площ / ха/ Животни бр.
Възстановяване и поддържане на постоянно затревени площи с висока природна стойност (ВПС)	5	148.04
Контрол на почвената ерозия	14	64.83
Опазване на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство	2	362

2. Мярка 11 "Биологично земеделие" (Мярка 11)

Направление	Заявления /брой/	Площ / ха/ Животни бр.
Биологично растениевъдство	28	70.11
Биологично пчеларство	11	1024

3. Мярка 214 "Агроекологични плащания" от ПРСР 2007 – 2013 (АЕП).

Направление	Заявления	Площ / ха/
-------------	-----------	------------

	/брой/	Животни бр.
Биологично растениевъдство	15	47.57
Опазване на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство	1	304
Биологично пчеларство	1	60

4. Мярка 12 "Плащания по "Натура 2000" и Рамковата директива за водите" (Мярка 12)

Направление	Заявления /брой/	Площ / ха/
Плащания по Натура 2000	11	73.79

5. Мярка 13 "Плащания за райони с природни или други специфични ограничения" – подмярка 13.1. Компенсационни плащания в планински райони/(НР1) и подмярка 13.2. Компенсационни плащания за други райони, засегнати от значителни природни ограничения/(НР2)

Направление	Заявления /брой/	Площ / ха/
Компенсационни плащания в планински райони (НР1)	175	3034.64
Компенсационни плащания за други райони, засегнати от значителни природни ограничения (НР2)	41	661.62

Информация от НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА СЪВЕТИ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО

На 28 ноември 2017 г. в гр. Габрово се проведе съвместна информационна среща- семинар на НССЗ /Териториален областен офис гр. Габрово/ и ИЖН /Институт по животновъдни науки Костинброд/ на тема „Добри практики и иновативни методи при отглеждане на пчелните семейства“. На мероприятиято присъстваха над 34 лица - земеделски стопани, експерти от ОД „Земеделие“ Габрово и ОД на ДФ „Земеделие“. Доц. д-р Пламен Христов /ИЖН- Костинброд/, запозна присъстващите с иновативни решения в пчеларството, част от които са представени на Световното изложение в Турция. Доц. Христов представи добри практики при иззимяване на пчелните семейства и подготовката им за паша. Стопаните бяха информирани за различни начини за подпомагане иззимването на слаби семейства, как да се управлява силата на пчелните семейства, видове подхранване, определяне сроковете за подхранване и видове зимни храни за стимулация на пчелите. Експертите от Териториалния областен офис на НССЗ в гр. Габрово представиха информация свързана с възможностите за подпомагане на земеделските стопани по подмярка 4.1.2 „Инвестиции в земеделските стопанства по ТПРМЗС“ и подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от ПРСР 2014-2020г.

На 20 октомври 2017 г. в гр. Габрово се проведе съвместна информационна среща - семинар на НССЗ /Териториален областен офис гр.Габрово/ и ИА „Главна инспекция по труда“ /Дирекция „Инспекция по труда- Габрово“/ на тема „Задължения на земеделските стопани за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и задължения при трудови правоотношения“. На мероприятиято присъстваха

над 18 човека - земеделски стопани, експерти от ОД „Земеделие“ Габрово. Инспектори от Дирекция „Инспекция по труда - Габрово, запознаха присъстващите с организацията и управлението на дейности и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в земеделските стопанства, безопасност и хигиена на труда и законосъобразно наемане на работници. Специално внимание бе обърнато на процедурата за сключване на едnodневни трудови договори за наемане на работници. Фермерите бяха запознати с възможността сами да си изготвят оценка на риска, ако нямат нает персонал в стопанството. Експертите от Териториалния областен офис на НССЗ в гр. Габрово представиха информация свързана с възможностите за подпомагане на земеделските стопани по мерките от ПРСР 2014-2020г. Разяснена беше и процедурата за предоставяне от НССЗ на безплатни консултантски услуги във вид на консултантски пакети на малки земеделски стопанства. Фермерите бяха запознати с публикувания актуализиран индикативен график за прием по мерките от ПРСР за 2017 година, както и с графика за 2018 година.

На 30 март 2017 г. се проведе съвместна информационна среща-семинар на НССЗ (Териториален областен офис - гр. Габрово) и Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) - Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ). На семинара инспектор от ОДБХ - гр. Габрово запозна присъстващите със задълженията на фермерите при провеждане на растителнозащитни мероприятия за опазване на пчелните семейства, намиращи се в близост до стопанствата им, като обърна специално внимание на процедурата по уведомяване на кметове и собственици на регистрирани пчелини в района на извършване на растителнозащитните мероприятия. Лекторът представи на присъстващите изискванията при използване на различни продукти за растителна защита и употреба на торове, както и нормативните изисквания относно опазване на растенията и растителните продукти от икономически важни вредители, наблюдението, диагностиката, прогнозата и сигнализацията на икономически важни вредители по земеделските култури. Експертите от Териториален областен офис на НССЗ - гр. Габрово представиха информация, свързана с възможностите за подпомагане на земеделските стопани по Схемите за подпомагане на земеделските стопани, базирани на площ и схеми за подпомагане за плодове, зеленчуци и картофи.

На 12.12.2017 г. в с. Кози рог, община Габрово е проведена изнесена приемна на НССЗ, на която са предоставяни консултации и информация на всички желаещи лица относно земеделието и развитието на селските райони.

През 2017 година са подадени заявления и са изготвени 24 доклада на земеделски стопани от община Габрово, с консултантски пакети по подмярка 2.1.1 от ПРСР 2014- 2020 година.

Млади фермери от община Габрово- 9 броя се подпомагат целогодишно при изпълнение на одобрени бизнес проекти по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски производители“ от ПРСР 2014-2020 година.

Земеделски стопани от община Габрово - 22 броя, одобрени по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки земеделски стопанства“ от ПРСР 2014-2020 година, се подпомагат през цялата година при изпълнението на целите и дейностите от одобрения бизнес проект по подмярката.

Във връзка с изпълнение на дейностите на териториален областен офис Габрово при Национална служба за съвети в земеделието през 2016 година, свързани с насърчаване на земеделските стопани и други заинтересовани лица от община Габрово, чрез провеждане на обучения и консултации относно различните възможности за финансиране и бизнес планиране, са консултирани 173 лица от община Габрово. Общият брой консултации предоставени по различни теми свързани със земеделието на земеделски стопани и заинтересовани лица от община Габрово е бил 1221, в това число консултации свързани с мерките от ПРСР 2007-2013 година; консултации свързани с мерките от ПРСР 2014-2020 година; консултации свързани със схемите за директни плащания; специализирани консултации и други.

Специфична цел 3.2: Подобряване на условията и базисната инфраструктура до и в производствените зони и терени на територията на общината, в т. число и чрез регенерация и конверсия.

Проект „Кафяви зони“*

2014 - 2018

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът включва почистване, реконструкция и конверсия на индустриални терени. Обект на интервенция са замърсени, неизползвани или частично използвани терени, при които има намерения за партньорство от страна на собствениците. Проектът трябва да включва дейностите: проучване на специфичните потребности (анализ на нагласите на собствениците, правен и финансово-икономически анализ на бизнес модел, въз основа на финансови инструменти), подготовка на схема за възобновяване на „кафяви“ зони, устройствена и техническа подготовка и съгласуване и изпълнение на инвестиционна програма, подготовка на механизъм за управление, изготвяне и реализиране на бизнес план и маркетингова стратегия с план за действие за възобновяване на „кафявите“ зони въз основа на публично-частни партньорства.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори в партньорство с Община Габрово

Партньорски структури: НПО, организации, работещи в сферата на събитийния мениджмънт и културните индустрии, организации управляващи подобен тип обекти в ЕС (например: <http://www.spinnerei.de/from-cotton-to-culture-en.html>, <http://www.bcn.cat/fabriquesdecreacio/en/>)

В резултат на доброто взаимодействие с местния бизнес, със съдействието на Община Габрово двама инвеститори „ЛС Тюбс“ АД /което през 2017 г. получи сертификат за инвеститор клас „А“/ и „Габинвест“ ЕООД кандидатстваха за финансова подкрепа за изграждане на довеждаща инфраструктура към терените, на които ще инвестират. Средствата се осигуряват от държавния бюджет чрез Българската агенция за инвестиции. На база изготвен проект от Община Габрово - „Реконструкция на част от ул. Индустриална и изграждането на нейно продължение, завършващо с тупиково обръщало“, бе подписано Споразумение м/у Правителството на Република България и Община Габрово за финансиране на строителните дейности на обекта в размер на 419 78, 24 лв. Реализация на СМР дейности – 2018 г. Стойност на проекта, изготвен 2017 г. от Община Габрово – 6300 лв.

Проект „Трудът е песен“*

2016 - 2017

Включен в ИПГВР. Създава места за обслужване и отдих на работещите и осигуря на охрана на труда, чрез оптимизация на ползването на индустриални терени и сгради, включително организиране на модулни преместваеми търговски обекти, спортни площадки и кътове за отдих. Предвижда се ползването на свободни, неизползвани или частично използвани сгради и терени в близост до функциониращите предприятия, както и до възможните локации за разполагане на гъвкавите пространства за бизнес (коуъркинг) и мрежата от елементи, част от дисперсия технологичен парк, включително гъвкави пространства за развойна дейност, логистика, работни места за МСП, представителни места за срещи и конференции. Свързан е с проектите „Градските градини“ и „Хора и улици“.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори в партньорство с Община Габрово **Партньорски структури:** НПО, организации, работещи в сферата на събитийния мениджмънт и културните индустрии, организации управляващи подобен тип обекти в ЕС (например: <http://www.spinnerei.de/from-cotton-to-culture-en.html>, <http://www.bcn.cat/fabriquesdecreacio/en/>)

През 2017 г. започна изпълнението на проект за развитие на устойчив градски транспорт на град Габрово, който ще осигури оптимален транспортен достъп до основните бизнес локации, както и информационно обезпечаване на спирките на градския транспорт с цел информирание на работещите в зоните.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. ПОСТИГАНЕ НА СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ, СБЛИЖАВАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПЪЛНОЦЕНЕН И ДОСТОЕН НАЧИН НА ЖИВОТ.

ПРИОРИТЕТ 4: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ И НАСЪРЧАВАНЕ УЧЕНОТО ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ.

Специфична цел 4.1: Прилагане на ефективни мерки за квалификация и преквалификация на работната сила, и насърчаване ученето през целия живот, в съответствие с икономическия профил на Община Габрово и съобразно идентифицираните потребности на бизнеса.

Проект „Работа за всички“ 2014 - 2020

Приоритетен проект. Проектът е свързан с осигуряване на помощ и подкрепа (чрез предоставяне на сграда или пространство; осигуряване на оборудване) за създаване на център за квалификация, преквалификация и учене през целия живот. Свързан е с проекта "Идеи и връзки" от ИПГВР.

Отговорна структура: НПО, Частни инвеститори, ТУ Габрово и Община Габрово

Партньорски структури: Агенция по заетостта, частни и граждански организации работещи в сферата на развитие на човешките ресурси, бизнесът, образователни институции в сферата на средното и висшето образование (ТУ Габрово и други университети, училища)

Изпратено е писмо с изх.№ УР 01-01-14 от 20.03.2018 г. до Бюро по труда гр. Габрово – относно реализираните дейности през 2017, същите ще бъдат конкретизирани след получаване на информацията.

Специфична цел 4.2: Повишаване възможностите за професионална реализация на младежите, съвместно с училищата, ТУ Габрово и компетентни държавни органи и бизнеса.

Проект „Младите в действие“ 2015 - 2020

Информационни кампании за бизнеса и работната сила в община Габрово относно гъвкавите форми на заетост /"работа под наем"/ и възможността местните фирми да наемат учениците от професионалните гимназии в последна година и след завършване на образованието им.

Пояснение за работа под наем: специално лицензирани от Министерство на труда и социалната политика агенции наемат лица на работа и ги отдават на фирми под наем за определен срок. Така едно лице може да работи по гъвкав начин – няколко месеца в една фирма, после в друга, а няколко месеца да не работи. Това е подходяща форма на заетост за лица без трудов стаж, близо до пенсионна възраст или желаещи да разполагат гъвкаво със свободното си време.

Отговорна структура: НПО, Частни инвеститори, ТУ Габрово и Община Габрово

Партньорски структури: Специално лицензирани от Министерство на труда и социалната политика агенции наемащи лица на работа и отдаващи ги на фирми под наем за определен срок, РДСП, бизнесът, университети, училища с професионален профил

През учебната 2017/2018 в ПТГ „Д-р Никола Василиади“ и ADVANTAGE AUSTRIA/Стопанска камара Австрия предлагат отново обучение по дуална форма на кандидат-гимназистите по специалността: „Машини и системи с ЦПУ“ Обучението се провежда в рамките на вече успешно стартирания австрийски проект „Дуално обучение в България“ под надслов „Готов ли си да „изучиш практиката“?“.

В 11-ти и 12-ти клас учениците получават трудов договор от работодател и мотивиращо възнаграждение: според извършената работа, не по-малко от 90 % от минималната работна заплата за страната плюс стипендия за отличен успех. Партньори на ПТГ „Д-р Никола Василиади“ са водещи фирми: Импулс АД, Подемкран АД, Резбонарезни инструменти Габрово ЕООД и ЦЕРАТИЦИТ България АД.

Проведени са 9 информационни кампании във всички училища с учениците от 7 и 8 клас с участие на 482 ученици.

Центърът за кариерно ориентиране е осъществил кариерно ориентиране на над 980 ученици от област Габрово по следните направления:

- Осъзнаване на възможностите
- Самоосъзнаване
- Учене за вземане на решение
- Учене за осъществяване на преход

В тези раздели се работи с ученици от 1-12 клас, като преимуществено се работи с ученици 7-8 клас и 11-12 клас, тъй като на тях им предстои преминаване в по-горна образователна степен или на пазара на труда.

За подпомагане кариерното ориентиране на учениците и студентите е реализирана инициатива на "Junior Achievement"- Bulgaria, като на изявилите желание за участие 27 ученици им е предоставена възможност да се запознаят с профила на фирмата, за която са кандидатствали.

ПРИОРИТЕТ 5: ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО И ДОРАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА И РАЗШИРЯВАНЕ ДОСТЪПА ДО ОБЩЕСТВЕНИ УСЛУГИ.

Специфична цел 5.1: Прилагане на комплексни мерки за интеграция на уязвимите групи чрез насърчаване приобщаването, подкрепа на социалното включване и намаляване на бедността в община Габрово.

Приоритетен проект. Проектът предвижда подпомагане на възрастните хора в селата в полската и домашната работа чрез насърчаване на доброволчеството сред деца и младежи. Надгражда пилотният проект "Приеми ме на село". Свързан е със създаване на мрежа от приемни села в общината. Основно две целеви групи: деца на възраст 12-17 години, които да се запознаят с живота на село, бита, културата и традициите; другата целева група е младежи на възраст 17-25 години, чиято основна роля е да помагат на доброволчески принцип ежедневните дейности на живеещите в приемното село, в това число и селскостопански труд. Проектът е свързан с проекта "Добра воля", "Широко огласяване" и "Съвременно училище".

Отговорна структура: НПО, Частни инвеститори, ТУ Габрово и Община Габрово

Партньорски структури: Организации с опит в организацията на доброволчески кампании, платформи като TimeHeroes, www.ngobg.info

През 2017 г. в „Приеми ме на село“ се включиха пет габровски села /Донино, Поповци, Стоевци, Новаковци и Беломъжките/ с девет групи участници. 83 деца и младежи от страната и чужбина имаха възможността да станат „внучета назаем“ при „баба и дядо под наем“. Участниците бяха настанени в домовете на 21 възрастни семейства. Общо над 60 възрастни хора се включиха в инициативата на Община Габрово и предадоха своите знания и опит на деца и младежи от цялата страна, като ги учиха на българските традиции, бит и култура - занаяти, кулинарно наследство, фолклор, народни обичаи. От своя страна младежите оказаха помощ и подкрепа на възрастните хора в ежедневните им дейности, свързани с грижи за дома, градината и домашните животни.

През 2017 година инициативата „Приеми ме на село“ се осъществи под формата на:

- Младежки обмен с участници от Митищи, Русия;
- Дневни лагери „Приеми ме на село“ – 3 групи;
- „Приеми ме на село“ – Джуниър – 2 групи;
- „Приеми ме на село“ за младежи над 15 г. – 3 групи.

За реализиране на инициативата „Приеми ме на село“ са изразходени общо 14 112,58 лв. Разходи са разпределени, както следва: финансиране от Център за обществена подкрепа – 9 004,23 лв. и финансиране от ОБСНВ/ПИЦ – 5 108,35 лв.

Проект „Шарено мънисто“

2015 - 2016

Приоритетен проект. Изготвяне на проучване с цел създаване на цялостна стратегия за интеграция на ромите, което да включва: анализ на настоящата ситуация - брой, местоположение, проблеми на обитаването, здравен и образователен статус, конфликти със съседските общности, изследване на съществуващи връзки и общностите, с които си общуват, нужди.

Институционален анализ и изследване на практиките на Агенция Социално подпомагане, Регионален инспекторат по образованието, Агенцията за закрила на детето и Регионална здравна инспекция по въпросите свързани с интеграцията на ромите. Изследване на нагласите към ромите от страна на работодатели, образователните институции, кварталните общности.

Идентифициране на възможни начини за решаване на съществуващите конфликти и проблеми с цел въвеждане и прилагане на успешни мерки за интеграция на ромите. Това може да се случва чрез създаване на центрове и мобилно звено за работа с ромските общности. Проектът може да се

осъществи чрез ПЧП. В реализирането на проекта може да се включат доброволци и местни неправителствени организации.

Проектът е свързан с проектите "Дом за всички", "Квартален иконом" и "Човешка близост". Стратегия - продължителност 2 години. Пилотен проект - след стратегията до края на периода.

Отговорна структура: Община Габрово, НПО, Ромски организации и Държавни структури

Партньорски структури: Институт "Отворено общество", "Национална мрежа на здравните медиатори" и други организации с опит в работата с малцинствени общности; Университети със специалност социология, културология и история на изследвания в сферата (СУ, НБУ, ПУ и др.)

През 2017 г. продължи изпълнението на проект „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“. Проектът се финансира по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Услуги за ранно детско развитие“. Посредством реализацията на проекта на територията на общината бе разкрит „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“. В Комплекса се предоставят интегрирани социално-здравни услуги в подкрепа на лица, деца и семейства, а именно:

- семейства с деца от 0 до 7-годишна възраст, вкл. с увреждания;
- деца от 0 до 7 години в риск и техните семейства;
- деца и възрастни в риск.

Услугите, които се предоставят в Комплекса включват:

- Ранна интервенция на уврежданията;
- Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения. Семейно консултиране и подкрепа, работа с родителите и децата, дейности за семейно планиране, индивидуална работа, в т.ч. и индивидуална и груповата работа с деца и родители, вкл. и с деца и родители, които не са от уязвими групи, с цел посещаване на детска градина;
- Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията;
- Индивидуална педагогическа подкрепа на деца с увреждания;
- Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищна готовност за равен старт в училище;

За предоставянето на гореизброените услуги е сформирани мултидисциплинарен екип от специалисти, включващ: ръководител; социални работници; психолог; специален педагог; логопед; медицинска сестра, помощен персонал. В подкрепа на потребителите и работата на основния екип от специалисти по граждански договор са ангажирани и лекар – педиатър – 2 лица; акушер – гинеколог; акушерка; рехабилитатор, стоматолог и юрист.

Към 31.12.2017 г. специалистите активно работят с 81 деца, нуждаещи се от логопедична подкрепа, психологическа подкрепа, рехабилитационни процедури и др. Работата с децата се извършва по предварително изготвен график, като се осъществява на територията на детските заведения, в домашни условия и на територията на Комплекса.

Също така през 2017 г. специалистите в Комплекса стартираха и с провеждането на групови работи с родителите на децата. Същите се провеждат периодично на различни теми, актуални, интересни и полезни за родителите.

Проектът е на обща стойност 475 367 лв. и е със срок за изпълнение до 31.12.2018 г.

През 2017 беше изпълняван проект № BG05M2OP001-3.001-0044 „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“ в партньорство на ДГ "Ран Босилек" и Център за

междуетнически диалог и толерантност "Амалипе", в който участват децата от всички детски градини на територията на община Габрово. Целта на проекта е да се подпомогне успешното включване в образователната система на децата от етническите малцинства и/или от маргинализирани обществени групи, да се работи за изграждането им като пълноценни граждани и за успешната им социална и личностна реализация. Финансиране в размер на 500 000 лв.

Приет е Общински план за интегриране на българските граждани от ромски произход и др. български граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромската ситуация в Община Габрово.

Проект „Топъл подслон“

2014 - 2015

Приоритетен проект. Създаване на Общински подслон за бездомни лица от община Габрово в съответствие с Областна стратегия за развитие на социалните услуги на област Габрово (2011 - 2015 г.) - актуализация. Социална услуга, свързана с осигуряване на подслон, храна, социални консултации, посредничество за намиране на работа, жилище и финансова подкрепа. Целеви групи: безпризорни и скитащи лица от общината, трайно останали без подслон и възможност за осигуряване на прехраната си. Проектът може да се обвърже с проекта "Добра воля".

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: неправителствени организации в сектора на социалните услуги, вкл. Червен кръст, МВР, МБАЛ „Тота Венкова“

През есенно-зимния сезон на 2017/2018г. бе осигурен подслон и топла храна на 17 бездомни лица. Бездомните лица получиха вещи от първа необходимост. Осигурена бе и денонощна охрана.

Топлата храна бе осигурена по проект „Обществена трапезария“, финансирана по Оперативна програма „Храни и/или основно материално подпомагане на най-нуждаещите се лица“.

За осигуряването на топъл подслон са изразходени средства в размер на 2 856 лв. за охрана.

Топлата храна бе осигурена по проект „Осигуряване на топъл обяд“ в Община Габрово, финансирана по Оперативна програма „Храни и/или основно материално подпомагане на най-нуждаещите се лица“.

За осигуряването на топла храна са изразходени 134 462 лв. за 2017 г.

Специфична цел 5.2: Подобряване качеството на социалните услуги и услугите в здравеопазването и образованието /здравна профилактика, ефективна жилищна политика и образователна медиация/.

Проект „Съвременно училище“

2015 - 2016

Приоритетен проект. Проектът е свързан с организиране на обучения за внедряване на нови практики в представянето на учебния материал и общуването с учениците. Образователни панели на тема нови комуникационни канали. Свързан е с проекта "Даровити деца" с цел запознаване с критериите за идентифициране на такива деца и изготвянето и прилагането на Комуникационната стратегия.

Отговорна структура: Община Габрово, РИО - Габрово

Партньорски структури: НПО организации, работещи с деца (например ИМКА – Габрово, „Мечти и Отбори“, „Заедно в час“, Национална мрежа „За децата“, Сдружение „Селище зелено училище“,

„Фабрика за идеи“, Народно читалище „Бъдеще сега“, Фондация „Заедно – общуване за подкрепа и развитие“ и други)

Проект "Летни занимания" 2017 се реализира в Габровските основни училища с участието на учениците от I-IV клас.

ОУ „Христо Ботев“ е включено в списъка на иновативните училища по проект „Ранно чуждоезиково обучение чрез прилагане на иновативни подходи“. Проектът обхваща 4 последователни учебни години. Всяка учебна година иновативните подходи са различни и се включват в учебното съдържание по английски език на различни класове, като се запазва приемствеността в новите класове. Иновативните методи в обучението по английски език се прилага за учениците от първи клас – „Метод на „симулирано потапяне“ и за учениците от пети клас – „Учене чрез действие“/ learning by Doing“.

През 2017 година в ДГ „Мечо Пух“ е въведено обучение на две групи Монтесори – Педагогика

Проект „Даровити деца“

2015 - 2020

Приоритетен проект. Проучване на потребностите и възможностите за развитие на даровитите деца в областта на спорта, науката и изкуствата и създаване на фонд за подкрепа. Прилагане на подходи за идентифициране на даровитите деца. Създаване на Комуникационна стратегия за широко огласяване на техните дарби и постижения, включване в изложби, празници и т.н. Свързан е с проекта "Съвременно училище".

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: НПО организации, работещи с деца (например ИМКА – Габрово, „Мечти и Отбори“, „Заедно в час“, Национална мрежа „За децата“ и други)

През 2017 г. бяха присъдени едногодишни стипендии на 4 деца за постигнати резултати в областта на науката и спорта.

За участие в международни състезания с решение на ОбС - Габрово бяха подпомогнати финансово 4 ученици.

Проведена бе кампания и проучване за оповестяване на постиженията на ученици от габровските училища в областта на науката, изкуството и спорта. Тържествено бяха връчени дипломи на отличилите се 107 ученици на общинското събитие "Дарования и постижения".

Проект „Родители в училище“

2014 - 2020

Приоритетен проект. Проектът е свързан със запознаване и въвличане на родителите в процеса на обучение. През първата година ще се изпълни пилотен проект.

Отговорна структура: Община Габрово, училищни настоятелства

Партньорски структури: читалища, неправителствени организации в сферата на човешките ресурси и ученето през цял живот

Продължават дейността си създадените 24 обществени съвети към детските и учебните заведения. По време на заседанията бе обсъждан бюджета на институцията, както и въпроси свързани с развитието и подобряване на материалната база.

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът е свързан с приспособяване на дворовете на училищата и на детските градини и ясли за дейности на открито в контекста на идеята за „средата като третия учител“ и има за цел да подкрепи различни нетрадиционни подходи на обучение. Включва и прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторна употреба, въвеждане на разделно събиране на отпадъците, внедряване на инсталации и провокации към учениците, родителите, гражданите и обществеността с екологична и социална насоченост. Обвързан и с Културната стратегия 2014-2024 - Инструмент 7 Неформален образователен център.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: общински училища, детски градини и ясли, организации, работещи в сферата на екологичното, неформалното образование

През 2017 г. се благоустрои дворните площи в ДГ Мечо Пух и ДГ Дъга.

ДГ Мечо пух - Демонтирани са старите детски съоръжения и метални огради, премахнати са старите настилки, положени са нови тротоарни настилки. Обособени са няколко зони за игра, според възрастта на децата и типове игри: една площадка за сюжетно-ролеви игри – в северозападната част, една площадка за тихи игри – западно от горната, зона пясъчник, три площадки за подвижни игри – в югоизточната част. Ремонтирана е цялата ограда: изградени са нови подпорни стени (при оградата и пясъчник), изградена е нова плътна ограда, положена е нова минерална мазилка, изградени са нови стъпала и каменни облицовки, ремонтирани са съществуващите и частично са подменени с нови оградни пана на цялата ограда на двора, монтирани са нови предпазни парапети. Дворът е обзаведен с нови детски съоръжения и с нова паркова мебел, предвидено е ново естетическо осветление и видеонаблюдение. През 2018 г. остава полагането на ударопоглещащите настилки на площадките за игра.

ДГ Дъга - Демонтирани са старите детски съоръжения и метални огради, премахнати са старите настилки, положени са нови настилки (тротоарни и асфалтови). Обособени са 5 площадки за игра: четири площадки за подвижни игри за възрастова група от 3 до 12 години и една площадка с обособени две зони за игра за възрастова група до 3 години. Извършени са дейности по отводняването на терена, санитарна сеч и почистване. Изградени са нови подпорни стени, рампа и стъпала, ремонтирани са вратите и оградните пана на цялата ограда на двора, монтирани са нови предпазни парапети. Дворът е обзаведен с нови детски съоръжения и с нова паркова мебел, предвидено е ново естетическо осветление и видеонаблюдение. През 2018 г. остава полагането на ударопоглещащите настилки на площадките за игра.

Извършена бе доставка и монтаж на комбинирано детско съоръжение за ДЯ „Славейче“.

Приоритетен проект. Проектът е свързан с осъществяване на дейности в областта на здравната профилактика и образователната медиация за здравословен и активен начин на живот. Проектът е насочен към широк кръг от хора, не само към малцинствени или маргинализирани групи. Има за цел да установи устойчива практика на запознаване и приобщаване на общността към здравословния и активен начин на живот за намаляване на негативните тенденции по отношение на здравния статус на населението в община Габрово. Предвижда се дейностите по проекта да продължават

през целия програмен период, като конструирането и установяването на практиките се очаква да се реализира за две години.

**Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.*

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: РЗИ, „Национална мрежа на здравните медиатори“ и НПО

През м. ноември 2017 г. беше проведена работна среща на тема „Постурални нарушения, гръбначни изкривявания – образование и възпитание“ за набиране идеи за профилактика на гръбначните изкривявания по училищата. Повод за темата на ателието дадоха резултатите от проведения скрининг на гръбначните изкривявания при децата от няколко габровски училища в рамките на пилотен проект на Ротари Клуб Габрово. Изследването е осъществено през изминалата и тази учебна година.

През 2017-2018 година се провежда кампания „Кардиологична грижа за дълъг и пълноценен живот“ - Същността на кампанията е да бъдат осигурени безплатни кардиологични прегледи на хора страдащи от сърдечно съдови заболявания.

Проект „Мобилен доктор“*

2016 - 2020

Проектът е свързан с проучване за възможностите и нуждите за осигуряване на мобилни здравни услуги на територията на общината.

**Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.*

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: РЗИ

Договорът за сътрудничество и съвместна дейност между Община Габрово и „Айхелп България“ ООД е във втория етап от сътрудничество за реализирането по проекта „IHELP и продължи през цялата 2017г. Продължителността на етапа е до 01.11.2018г. и включва ползване на мобилното приложение iHelp от жители на община Габрово, които са проявили интерес да се включат в мрежата за първа помощ и са инсталирали приложението. Приложението е активно и достъпно за реално ползване от жителите в община Габрово. Ползването на приложението I Help е безплатно за всички физически лица, които имат адрес на територията на община Габрово.

През м. май 2017г. проектът бе представен на събитието „20 години Школа Интензив“. През м. август 2017г. бе излъчен репортаж по Нова телевизия за проекта. На 27.10.2017г. в централната част на гр. Габрово iHELP България предостави на гражданите на гр. Габрово възможността да се научат на основните техники, с които могат да помогнат на човек в нужда. Гражданите на гр. Габрово се запознаха с приложението I Help и как чрез него могат лесно и бързо да потърсят помощ. Проведен беше ден на IHELP в парк Маркотей, на който са проведени демонстрации, раздадоха се рекламни материали на учениците и посетителите.

От предоставените в Община Габрово отчети за постигнати резултати на „Айхелп България“ ООД се отчитат към 10.12.2017 г. 777 Ihelp потребители и спешни контакти, присъединили се в мрежата за взаимопомощ в Габрово, 2520 SOS ТЕСТ аларми активирани в Габрово, 740 Ihelp обучени хора на територията на община Габрово и наличие на 1 брой дефибрилатори. Представя се и поименен списък на лицата, Ihelp спасители и потребители, изтеглили приложението.

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. С този проект се предвижда доразвитие на социалните услуги в близост до потребителите. Целта е превръщане на социалните услуги във вид социално предприемачество – включване чрез обучение, чрез активна и продължителна работа на хора от сектора с хора извън него за подобряване нивото на предлаганите социални услуги, в това число и под формата на стаж. Предвижда включване в социалните услуги на хора извън сектора чрез доброволчески кампании сред младежи и студенти, безработни. Проектът е свързан с проектите „Сърцето на квартала“ и „Училищния двор“.

Развитието на проекта не е непременно свързано със зоните за въздействие в ИПГВР (не се предвижда финансиране по Ос 1 на ОПРР).

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: РДСП, организации, работещи в сферата на социалните услуги, доброволчески платформи като TimeHeroes, ngobg.info

През 2017 г. продължи предоставянето на социалните услуги „Личен асистент“ и „Социален асистент“. В периода от януари 2017 г. – септември 2017 г. услугите се предоставяха посредством реализирането на проект „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020г., процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Независим живот“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Целеви групи по проекта бяха:

- безработни лица в трудоспособна възраст;
- деца/лица с трайни увреждания с ограничения или невъзможност за самообслужване;
- възрастни хора с ограничения или невъзможност за самообслужване с различни видове увреждания, вследствие на които се намират в социална изолация и в невъзможност да организират самостоятелно ежедневно си обслужване.

Реалното предоставяне на социалните услуги се извършваше от 10 социални асистенти, които в рамките на 8-часов работен ден обслужваха дневно средно по 5-6 лица и 56 лични асистенти, които обслужваха едно лице в рамките на 4 часа.

За периода, в който социалните услуги се реализираха чрез проектното финансиране функционираше изнесен офис (местоположение – Спортна зала „Орловец“), в който работеха 2 лица – социален работник на пълно работно време и сътрудник социални дейности на непълно работно време. В центъра, потребителите на услугите, както и асистентите имаха възможност да търсят и получават необходимата им информация, като същевременно имаха възможност да ползват психологическа, мотивационна и др. подкрепа.

През 2017 г. броят на лицата, ползвали социалните услуги „личен асистент“ и „социален асистент“ бе 112, разпределени както следва:

- 53 лица, обслужвани от 53 лични асистента;

- 59 лица, подкрепени от 10 социални асистента;

След приключване на дейностите по проект „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“ на 30.09.2017 г. предоставянето на социалните услуги „Личен асистент“ и „Социален асистент“ продължи посредством изпълнение на ПМС №137/05.07.2017 г., което регламентираше осигуряване на подкрепа и устойчивост на предоставяните услуги в домашна среда и гарантиране на грижата за лица с увреждания и самотноживеещи възрастни хора. С Постановлението бяха осигурени финансови средства от държавния бюджет за обезпечаване предоставянето на горепосочените социални услуги.

Средствата на Община Габрово бяха предоставени чрез Агенция за социално подпомагане въз основа на подписано двустранно споразумение за предоставяне на социалните услуги „личен асистент“ и „социален асистент“ на потребителите, за които е извършена оценка по правилата на операция „Независим живот“ финансирана по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., и след приключване на финансирането по проекта.

За целия период на изпълнение на проекта са изразходени 411 988,28 лв.

В подкрепа на лица/деца в тежко здравословно състояние, Министъра на труда и социалната политика ежегодно утвърждава Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“. Програмата се реализираше чрез дирекциите за социално подпомагане на местно ниво. Съгласно изискванията на програмата, лицата, желаещи да бъдат включени като лични асистенти е необходимо да отговарят на условията за отпускане на месечна помощ по реда на чл.9 от Правилника за прилагане закона за социално подпомагане. Същевременно лицата, нуждаещи се от грижа е необходимо да имат определени от ТЕЛК 90% и над 90% намалена работоспособност и чужда помощ. През 2017 г. 13 лица са назначени, като лични асистенти на 13 лица.

Изразходените средства са в размер 45 517 лв., като същите са за заплащане труда на личните асистенти.

Проект „Дом за всички“*

2016 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът залага изграждане на нов или обновяване на остарял жилищен фонд за осигуряване на достъп до социални жилища. Обект на интервенция са сгради и жилища, общинска собственост, чрез които се предоставя достъп до социални жилища, както и изграждане на нови сгради. Обхватът на проекта е извън строителните граници на град Габрово в рамките на общинската територия.

**Последващото управление и поддържане достъпа до социални жилища може да бъде осъществено посредством публично-частно партньорство. Проектът е обвързан с проектите Шарено мънисто, Човешка близост и Квартален иконом.*

Отговорна структура: Община Габрово

Изграждането/обновяването на социални жилища е включено в основния списък с обекти на Инвестиционна програма за реализация на приоритетни проекти от ИПГВР на гр. Габрово по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020, съобразно сключено през 2016 г. споразумение с Министерство на регионалното развитие и благоустройството. За реализиране на мярката през 2017 г. бе разработена и приета от Общински съвет Габрово нова Наредба за условията и реда за установяване на жилищни нужди и настаняване в общински жилища. В Наредбата са регламентирани целевите групи, реда и условията за настаняване в социални жилища.

Проектът на наредбата бе изготвен от експерти от общинска администрация и не са разходвани финансови средства.

Проект „Спокойни старини“

2016 - 2020

Приоритетен проект. Проектът включва изграждане на Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с. Враниловци.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: РДСП, организации, работещи в сферата на социалните услуги, доброволчески платформи като TimeHeroes, ngobg.info

Разкриването на Център за настаняване от семеен тип за стари хора е планирано в Областна стратегия за развитие на социалните услуги в Област Габрово 2016-2020. Разкриването на услугата е и в изпълнение на Стратегията за дългосрочна грижа и Плана за действие за периода 2018-2021. През 2017 г. във връзка с реализиране процеса на деинституционализация на възрастните хора в национален мащаб стартира разработването на Карта на услугите за подкрепа в общността. В картата, съобразно идентифицираните от общините потребности ще бъдат включени съответни социални услуги. През 2018 г. предстои да стартира схема по Оперативна програма Региони в растеж за изграждане на материалната база за новите услуги.

ПРИОРИТЕТ 6: ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ, ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗНООБРАЗЯВАНЕ НА КУЛТУРНАТА СРЕДА.

Специфична цел 6.1: Подобряване състоянието на културната инфраструктура като предпоставка за развитие на съвременен културен продукт в община Габрово.

Проект „Места за култура“

Приоритетен проект. Проектът е свързан със създаване на модел за възстановяване на ключови обекти на културната инфраструктура в селата (предимно читалища) с участие на студенти и доброволци.

Отговорна структура: Община Габрово и читалищните органи на управление

Партньорски структури: НИНKH и курсистите им в програмата по опазване на културното наследство, неправителствени организации и други организации от културния и образователния сектор, университети с архитектурни, дизайнерски и културологични и социологически специалности (УАСГ, ЛТУ, СУ, ПУ, НБУ, ТУ и т.н.), асоциации на студентите и други университетски асоциации (АСА, АСУБ, АСЛА, ИЦСН и т.н.), доброволчески платформи като TimeHeroes и ngobg.info

През 2017 г. като Пилотен град на културата Габрово бе избран от Френската асоциация за градовете за културно наследство (<http://www.sites-cites.fr/>), като един от участниците в Европейско проучване за ревитализация на градове с културно наследство. На място дойдоха експерти от асоциацията и направиха своите проучвания върху културната инфраструктура и материалното културно наследство на града. В края на м. септември 2017 във Франция по време на Конгрес, посветен на европейските градове с културно наследство Габрово бе представен от френските експерти, посетили града. Такъв тип участия и форуми са имиджови, създават добра репутация на града и до голяма степен осигуряват подкрепа при кандидатстване в международни конкурси, проекти и др.

През 2017 г. Висшето училище по архитектура Ла Вилает в Париж (Франция) избра община Габрово като Пилотен град на културата, за провеждане на годишната практика със свои студенти. В продължение на

една седмица младите архитекти правиха огледи на терен, като общата зададена тема бе Трансформации. Към момента в малки работни групи те разработват проекти-предложения, насочени към градската инфраструктура на гр. Габрово и насочени към трансформация, приемайки като база културния контекст на града. През 2018 г. проектните предложения ще бъдат представени в Париж, а експертно жури ще ги оценява и след това ще бъдат предоставени на Община Габрово.

Проект „Културните здания“*

2015 - 2017

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. В Зоната на публични функции с висока обществена значимост, проектът се фокусира върху сградата на Дом на културата „Емануил Манолов“ и прилежащи пространства, терена и сградата на Летен театър, сградата на Художествена галерия „Христо Цокев“ и прилежащи пространства, сградата на Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и Народно читалище „Априлов-Палаузов“ и цели възстановяване на ключови обекти на културната инфраструктура в Габрово. В Зоната с преобладаващ социален характер, проектът се фокусира върху Дома на хумора и сатирата, бившата Професионалната гимназия по текстил и моден дизайн, Планетариума и сградата на бившия Пионерски дом и бившия Младежки дом и цели възстановяване на ключови обекти на културната инфраструктура в Габрово. Проектът включва ремонт, осъвременяване, внедряване на енергоспестяващи мерки, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторната им употреба и изграждане на достъпна среда и благоустройство на прилежащите пространства. Обвързан е с инструментите в Културната стратегия 2014-2024 -Инструмент 4 Дизайн център, Инструмент 5 Международна академия за дизайн, Инструмент 6 Международен резидентен център, Инструмент 8 Обучителни програми за културни мениджъри, Инструмент 12 Проект за осъвременяване и развитие на идентичността на Габрово като столица на хумора и сатирата. Предвижда и изграждане на „Център за съвременни изкуства“, съгласно Културната стратегия 2014-2024 - Инструмент 1 Център за съвременни изкуства. Възможно партньорство със собственици на вече съществуващи и подходящи за целта сгради.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: Организации, работещи в независимия културен сектор

Извършено беше енергийно обследване на сграда на **Регионален исторически музей – Габрово**, във връзка с планирани ремонтни дейности и газификация. - **21 860 лв. от бюджета на РИМ**

Община Габрово кандидатства по мярка М01 „Подобряване на обществената среда в населените места“ на проект „Красива България“ за ремонт на покривите и дограмата на сградата. За цялостния ремонт на сградата има одобрен работен проект, съгласуван с Министерството на културата, издадено е и строително разрешение. (разходвани 20 000 лв. от бюджета на РИМ за изработка на проекта.)

През 2017 г. бяха проведени мащабни консервационни дейности в музейен обект **Дечкова къща** и движимите културни ценности в нея. (разходвани 1500 лв. от бюджета на РИМ)

Значителни усилия бяха вложени от **ЕМО „Етьър“** в реставрационни и ремонтни дейности - подмяна на калдъръмени и стълбищни настилки, ремонт на плочници, преобоядисване на къщите от дясната страна на чаршията, боядисване с клер на дървените повърхности на същите. (от бюджета на ЕМО «Етьър» са разходвани 62 460.00 лв.)

В края на 2017 година започна ремонт на двете каси за билети, което завърши до края на м.януари 2018 година. В бившето училище „Йосиф Соколски“ бяха оборудвани две нови фондохранилища за керамика, метал и дърво. Шарланджийската работилница беше преустроена като се подобри визуалния разказ в нея, акцентира се върху важните технологически процеси с ново осветление, софтуерни приложения и информационни модули. (стойност - 27 992.00 лв.)

Направено беше енергийно обследване на Кръстникколчовия хан и хотела на стойност 8 400.00 лв.

Проведен беше Национален архитектурен конкурс за преустройство на хотел „Странноприемница“ и архитектурен проект за преустройство на Кръстникколчов хан. на стойност 23 450.00 лв.

Във връзка с необходимостта от ремонтни дейности на сградата на **Регионална библиотека „Априлов - Палаузов“**, бе изработен архитектурен проект за фасадна реставрация, съгласуван с НИНКН. Очаква се целево финансиране. Извършвани са необходимите текущи ремонти в двете сгради и филиала, подменено е подовото покритие в три от работните помещения, инсталирани са климатици във филиала, ремонтиран южният тротоар до основната сграда на библиотеката. (7 714,11 лв. от бюджета на библиотеката)

Музей „Дом на хумора и сатирата“ осъществи ремонтни дейности в Зала „Стефан Фъртунов“ - основен ремонт на стените, изграждане на преградни стени и боядисване; премахване на стари радиатори на отоплителна система; ремонт на съществуващата ел. инсталация и изграждане на нова; проектиране, монтаж и настройка на ново енергийно-ефективно светодиодно осветление; окабеляване, монтаж и настройка на мултимедийни системи; частичен ремонт на терасата към залата; проектиране, монтаж и настройка на ново енергийно-ефективно светодиодно осветление в Зала 4. С климатична техника бяха оборудвани Залата на жирафите и работното пространство на отдел „Изобразително изкуство“. Проведено е обследване за енергийна ефективност, което се финализира през м.януари 2018. (Стойност - 13 800 лв., от които 3045.60 лв. от Фондация „Америка за България“)

През 2017 г. беше реализирана инвестиция в **Интерактивен музей на индустрията** – изграждане на противообледителна инсталация и снегозадържаща система на покрива. (7 584 лв. от бюджета на Община Габрово.)

Водещ приоритет в Стратегията за развитие на културата в община Габрово (2014 – 2024) е развитието на Габрово в сектор визуални изкуства, свързан с превръщането на града в център на съвременното изкуство и обособяването му като привлекателна дестинация за артисти и публики от целия Балкански регион. Ключов инструмент в реализирането на поставената цел е създаване на Център за модерно изкуство «Кристо и Жан-Клод». Създаването на Центъра предполага освен сериозен финансов ресурс, създаване на **основен фонд**, представящ творчеството на световноизвестните авангардисти. С Решение на Общински съвет – Габрово, неусвоената сума след Първата конкурсна сесия на Програма Култура 2017 г. в размер на 29 220 лв., беше предоставена на Музей „Дом на хумора и сатирата“, който в партньорство със сдружение „Нашето по-голямо Габрово“ реализира изложбите: „Кристо и Жан-Клод. Пректи“, включваща експониране на 50 бр. автентични постера от осъществени проекти на Кристо и съпругата му Жан-Клод, предоставени за съхранение на Община Габрово; Роден в Габрово“ - документална изложба, представяща живота на фамилия Явашеви в Габрово и поредица съпътстващи събития (филми, дискусии, лекции, детски образователни ателиета и др.), които надграждат основната идея и поставят началото на **музейна експозиция**. Общата стойност на инициативата до края на 2017 г. възлиза на 44 310.91 лв.

Проект „Творчески подход“

2018 - 2020

Включен в ИПГВР. Включва създаване на мултимедийни центрове и работилници за младежка активност и творчески индустрии, посредством преустройство, обзавеждане и оборудване,

изграждане на достъпна среда, внедряване на енергоспестяващи мерки, адаптиране за използване на ВЕИ и/или микро ко-генерация на обществена сграда. Развитието на проекта не е непременно свързано със зоните за въздействие в ИПГВР (не се предвижда финансиране по Ос 1 на ОПРР). Обвързан и с Културната стратегия 2014-2024 - Инструмент 7 Неформален образователен център.

Отговорна структура: Частни инвеститори.

Партньорски структури: Община Габрово, организации, работещи в културния и образователния сектор.

В изпълнение на целите за превръщане на община Габрово в предпочитано място за **творчески резиденции** и подкрепа на създаването на **нови културни формати** и продукти, които да надхвърлят границите на Габрово по значимост и привличане на интерес и да гарантират преки и косвени икономически ползи за общността бяха реализирани **7 творчески и образователни резиденции**.

В Архитектурно-исторически резерват „Боженци“ през 2017 г. се проведеха:

Лятна международна академия за драматургично писане "Да умреш от смях", организирана от Арте Урбана Колектив – София, Община Габрово и Музей на архитектурно-исторически резерват „Боженци“, в партньорство с Френски институт – България, Музей „Дом на хумора и сатирата“, Британски съвет, Театрална компания Famille Mundi – Париж, Eurodram, Maison d'Europe et d'Orient. Участници от 24 държави от целия свят се включиха в ателиетата за писане на документални филми, театрални текстове и физически подход към писането. В програмата имаше безплатни лекции в Музей „Дом на хумора и сатирата“. Академията завърши с фестивал, на който бяха представени създадените театрални перформанси и концерт на Туи Мамаки (Нова Зеландия) и Котарашки. Външно финансиране и 300 лв. от бюджета на МАИР „Боженци“

Работилница за шрифтов дизайн, организирана от Дизайн студио „Редизайн“, с участници от страната и чужбина и лектор Лукас де Гроот - един от най-уважаваните майстори на това изкуство в света. Работилницата се проведе като част от образователната програма Типоклас, по която са провеждани само дву- и тридневни работилници. Това е първият модул с откъсване от нормалния живот на участниците и с продължителност от две седмици, а организаторите избраха резервата, заради възможността за уединение и активна творческа работа. – външно финансиране.

В партньорство с Регионално сдружение на общините „Централна Стара планина“ и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Музей на архитектурно-исторически резерват „Боженци“ за втора поредна година реализира проекта „Стъклена плетеница“. Инициативата е свързана с демонстрация и работно ателие за топла и студена художествена обработка на стъкло, в която се включиха над 500 посетители. - смесено финансиране, от бюджета на МАИР „Боженци“ 1011 лв. от бюджета на МАИР „Боженци“

Международен пленер по живопис „Боженци“ 2017, организиран от **Художествена галерия „Христо Цокев“ – Габрово и Съюза на българските художници**. (2 517,40 лв от бюджета на ХГ „Христо Цокев“)

Първи национален летен лагер „Предприемачът като откривател“ беше организиран от Община Габрово, ОИЦ-Габрово и фондация „Бауерзак“.

В Етнографски музей на открито „Етър“ през 2017 г. се проведеха:

Второ издание на КЕВИС`2017 - Арт симпозиум за лендарт и кинетично изкуство с организатори: Център за неформално образование и културна дейност АЛОС и Етнографски музей на открито „Етър“, партньори: Сдружение „Изкуство в действие“ - София, Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – Катедра „Визуални изкуства“, WWF България, Фондация „Америка за България“ и местни бизнес среди,

Акцентът във второто издание беше върху изява на различни поколения съвременни автори, готови да експериментират в сферата на лендарта и кинетичното изкуство. Външно финансиране

Второ издание на **образователна програма „В света на старопланинската архитектура“**, организирана от Сдружение „Мещра – традиционни знания и занаяти“, Камара на архитектите в България и Етнографски музей на открито „Етър“. Лекциите бяха посветени на Българската възрожденска архитектура, опазване на културното наследство, реализирани бяха практически занимания. Специален гост на събитието беше представител от Унгарския музей на открито - [Szentendrei Skanzen](#), който изнесе лекция, свързана с опазването и предаването на знанията в традиционната архитектура и традиционните архитектурни техники. **4 780.00 лв. от бюджета на ЕМО „Етър“**

МАИР „Боженци“ и ЕМО „Етър“ се включиха в поредното издание на международната инициатива Европейски дни на художествените занаяти, организирана от Регионално сдружение на общините „Централна Стара планина“.

Проект „Паметта на мястото“*

2018 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът включва обновяване на остарял сграден фонд с висока културна стойност в ЦГЧ. Предвижда се изграждане, реконструкция, рехабилитация на физическите елементи на градската среда, включително свързани дейности, като поставяне на указателни знаци, информационни табели и др. и създаване на достъпна архитектурна среда.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори (собственици на имоти).

Партньорски структури: Община Габрово, организации, работещи в сферата на културното наследство и неговата социализация, НИНКН.

През 2017 г. беше проведен национален конкурс за идеен проект за паметник на Васил Левски.

Проект „Баев мост“

2014 - 2016

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Реставрация на Баев мост.

Отговорна структура: Община Габрово

Има изготвен технически проект за рехабилитация на моста (за автомобилното движение). Неосигурено финансиране за изпълнение на СМР - ориент.стойност 240 000 лв. с ДДС.

Специфична цел 6.2: Обогаляване на културния продукт, подкрепа на творческите индустрии чрез прилагане на ефективен мениджмънт. Създаване и привличане на публики.

Проект „Култура за всички“

2014 - 2020

Приоритетен проект. Проектът е свързан с организирането на нови комуникационни канали, създаване и поддържане на културен гайд, работа с публики и оценка на културния календар. Следва да бъде обвързан с Културната стратегия на град Габрово 2014-2024 година и дейностите /инструментите/ за постигане на приоритетите и целите, в това число Инструмент 3 Система за комуникиране на културни събития и проекти, Инструмент 8 Обучителни програми за културни

мениджъри, Инструмент 13 Насоки за реформа на обществени културни институти и администрация, Инструмент 14 Картографиране местата за култура. Предвижда и създаване на Фонд в подкрепа на изпълнението на културната стратегия - Инструмент 10 от Културната стратегия 2014-2024.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: организации, работещи в културния и образователния сектор, университети с програми по културен мениджмънт, продуцентство (СУ, НБУ, НАТФИЗ и др.), организации в сферата на събитийния мениджмънт.

В Стратегията за култура на Община Габрово (2014 – 2024) като основен приоритет е заложено запазване, надграждане и развиване облика на Габрово като Столица на хумора и сатирата, като тази марка на града се актуализира и изпълни със съвременно и качествено съдържание. В съответствие с тази стратегическа цел, Община Габрово определи съдържателния обхват на Програма Култура за 2017 година да бъде със специален приоритет „Хуморът обича Габрово“ и тематични области в конкурсната сесия: „Карнавалът и града“ и „Пътуване в света на комичното“.

В проведената конкурсна сесия постъпиха 8 проектни предложения, 5 от тях бяха одобрени за съфинансиране. Чрез Програма Култура на Община Габрово бяха реализирани проектите: „Мнимия болен“ - спектакъл по едноименната пиеса на Молиер, който по ефектен и атрактивен начин откри Х-тото юбилейно издание на Международния фестивал на комедийния спектакъл, изпълнен от Драматичен театър „Рачо Стоянов“, със съфинансиране на стойност 14 580 лв.; Кураторска изложба и образователна програма към 23 Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата, изпълнен от Музей „Дом на хумора и сатирата“, с финансова подкрепа в размер на 14 974 лв.; „Международен фестивал за градски изкуства и щастие 6Fest“ – идейно предложение на Сдружение „Обществен комитет „Васил Левски“ – Габрово, което получи съфинансиране на стойност 12 230 лв; Карнавал Light – Сдружение „Фабриката“- получени средства – 14 596 лв. и „Алтернативни форми на изкуство – II. Комичната страна на нещата“, реализиран от НЧ „Христо Смирненски 1949“ кв. Русевци, който получи 14 400 лв. съфинансиране.

Специалният приоритет на Програмата за 2017 г. цели да осигури възможност Габрово и габровци, чрез своите творчески идеи, подходи и интерпретации, включително по темите, свързани с общоевропейските ценности и богатството на културното многообразие в Европа, да обогатят Председателството на България на Съвета на Европейския съюз през 2018 г.

Проект „Много лица“

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда създаване на Градска мрежа за развитие на туризъм (туристически информационен център), оценка на съществуващия културен календар за обогатяване на активностите, част от „многолико Габрово“. Поставя се акцент върху „бавния“ стил на живот, индустриалната археология, екстремните спортове и др. като едни от „лицата“ на града. Свързани са с реконструкцията и функционалното преустройство на ключови обекти на културната инфраструктура и центрове на творчески индустрии. Обвързан и с Културната стратегия 2014-2024 - Инструмент 3 Система за комуникиране на културни събития и проекти.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: организации, работещи в културния и образователния сектор, сферата на човешките ресурси, събитийния мениджмънт и ученето през целия живот, спорта, туризма

Основен принцип при реализирането на Културния календар през 2017 г. беше постигането на качество и иновативност при утвърдените културни формати и създаване на условия за представяне на високостойностни събития и творци, които да провокират не само местен интерес, а да привличат публика от областта, региона, страната и чужбина и стимулират развитието на културен и творчески туризъм. В общината бяха реализирани 11 национални и международни фестивала, 2 нови международни фестивала, над 70 гостуващи театрални, танцови и музикални спектакъла и над 450 събития на местни културни и образователни институции, професионални и самодейни творчески формации.

За първи път не само в Габрово, но и в света, през 2017 г., по време на майските празници беше организиран единственият по рода си **„Карвинг фестивал на смеха“**. Балканското състезание, в рамките на три дни, събра общо 20 участници от три държави – България, Сърбия, Македония. Инициативата се осъществи в партньорство с Българската асоциация по карвинг. Като съпътстващо събитие на фестивала, с подкрепата на Институт „Конфуций“, беше организиран уъркшоп по китайско рязане на хартия. 3000 лв. от бюджета на Община Габрово.

През 2017 г. ЕМО „Етър“, стана съорганизатор и домакин на **Първия Национален панаир на музейните сувенири**. Форумът поставя важни въпроси, свързани с качеството на музейните сувенири, тяхното разнообразие и начините на популяризиране. Националният панаир на музейните сувенири е първа проява, която подпомага дейността на българските музеи и дава насоки в тяхното рекламиране. **Външно финансиране**

Активна образователна дейност в областта на киноизкуството реализира **Музей „Дом на хумора и сатирата“**, чрез лекторите „Филмовата комедия – традиция, стилове, представители“, инициативата „Лятно кино в парка на смеха“, кинопанорамата "Социално предприемачество" на Балканския институт по труда и социалната политика и Стопанска камара - Габрово. (разходвани са 2545 лв. закупуване на екран и проектор)

С подкрепата на Община Габрово и Министерство на културата, Художествена галерия „Христо Цокев“ реализира първото издание на **Национално триенале по живопис „Мостове“**. **7 776,87 лв. – финансиран от ХГ „Христо Цокев“, Община Габрово, Министерство на културата.**

Проект „Международен фестивал за съвременни изкуства“

2015, 2017, 2019

Приоритетен проект. Международен фестивал за съвременни изкуства - Инструмент 9 от Културната стратегия 2014-2024.

Отговорна структура: Община Габрово, НПО

Партньорски структури: организации в сферата на независимото и съвременното изкуство, бизнеса

През м.май 2017 г. беше проведено Първо издание на „Международен фестивал за градски изкуства и щастие 6Fest“ по проект на „Обществен комитет „Васил Левски“ – Габрово, съфинансиран по програма „Култура“ на Община Габрово. Проектът представи международно фестивално събитие с български и чуждестранни артисти от областите: уличен театър, цирково и комедийно изкуство, физически театър, перформанси с карнавални костюми, маски и живи статуи, шоу на кокили, огнено и светлинно шоу. Целта на проекта беше да мултиплицира карнавалния бранд на Габрово в нови карнавални и фестивални събития, които да надградят силната карнавална и хумористична традиция на Габрово и да насърчат превръщането на града в пространство за градски улични изкуства с карнавален, цирков и експериментален характер. Проведени бяха 10 фестивални събития със 17 български и чуждестранни артисти, произведен кратък видео трейлър.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3. ПОСТИГАНЕ НА УСТОЙЧИВО И БАЛАНСИРАНО РАЗВИТИЕ И ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ В ОБЩИНА ГАБРОВО.

ПРИОРИТЕТ 7: ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРНАТА СВЪРЗАНОСТ В ОБЩИНА ГАБРОВО И ДОРАЗВИТИЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ПРИНЦИПА НА РЕСУРСНАТА ЕФЕКТИВНОСТ.

Специфична цел 7.1: Развитие на транспортната инфраструктура и модернизиране на обществения транспорт с цел повишаване на мобилността.

Проект „Умно движение“	2015 - 2016
------------------------	-------------

Приоритетен проект. Транспортни проучвания, информационно осигуряване и изграждане на транспортен модел на община Габрово. Проектът включва и създаване на ГИС базирана информационна система за следене състоянието на трафика и пътната инфраструктура.

Отговорна структура: Община Габрово

На база на реализирано предпроектно проучване, финансов анализ и анализ разходи ползи, през 2017 г. от Община Габрово получи одобрени на подаденото за оценка проектно предложение за развитие на устойчив градски транспорт в град Габрово по Приоритетна ос I на Оперативна Програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020. Оценката приключи и на 17.07.2017 г. бе подписан договор за безвъзмездна финансова помощ.

Проект „Свързана община“	2016 - 2019
--------------------------	-------------

Приоритетен проект. Изграждане на подхода и тунела по Шипка и рехабилитация на пътни отсечки свързващи територията с TEN-T мрежата.

Отговорна структура: Агенция Пътища

Към 07.04.2018г. физическото изпълнение на обект: „Обход на гр. Габрово“ от км 0+000 до км 20+124,50 и етапна връзка от км 0+000 до км 3+130 е около 64,00 %.

Етап 1 от км 0+000 до км 7+670 /рехабилитация/ - СМР са приключили на 100 % и за етапа е издадено Разрешение за ползване № СТ-05-2120/18.11.2015 г. от ДНСК.

Етап 2 от км 7+670 до км 10+940,74 /реконструкция/ - предстои изпълнението на ускорителен шлюз „Севлиево - Казанлък“ от п.в. „Поповци“. Дейностите по изпълнение на СМР са приключили. Съставен е Констатилен протокол за установяване годността за приемане на строежа (Образец 15) от 21.11.2017г. В момента се подготвят документи за въвеждане в експлоатация.

Етап 3 от км 10+940,74 до км 16+010

Етап 4 от км 16+010 до км 20+124,50 и етапна връзка от км 0+000 до км 3+130 / ново строителство /

Към момента активно се извършват следните строително - монтажни работи:

Пътна част:

Трети етап от км 10+940,74 до км 16+010 включително по пътни връзки на ПВ „Чехлевци“ и ПВ „Дядо Дянко“

- Приключило е изпълнението на изкопно-насипните работи;
- Приключило е изпълнението на „Водостоци“;
- Приключило е изпълнението на „Пътна основа от трошен камък“;
- В значителна степен е положена „Асфалтова смес за основни пластове тип Ао“ и „Асфалтова смес за долен пласт на покритието (биндер)“;
- Приключени СМР по Мост на р. Паничарка с L=20m, Мост на км 15+415 с L=197m, Мост на км 14+660 с L=130m
- Изпълняват се СМР по Мост на км 11+800 с L=640m. Изпълнена е естакадната част с дължина L=160m. Изпълнява се частта на конзолно бетониране.
- Изпълнява се вторична облицовка и хидроизолация на Тунел от км 12+420 до км 12+960.

Четвърти етап от км 16+010 до км 20+124

- Изпълняват се изкопно-насипните работи;
- Изпълняват се корекции на р.Паничарка;

Част ЕЛ и ТТ:

- Изградена е нова кабелна линия по бул. „Трети март“, която да замести далекопровода, попадащ от км 16+000 до км 17+200 по новото трасе. Монтирани са 3бр. нови БКТП, положена е каналната мрежа, изградени са шахтите, изтеглени са кабелите, възстановена е нарушената асфалтова и тротоарна настилка.
- Изградено е електрозахранването на тунела с нов БКТП.
- Изпълнена реконструкция на ВЛ 110kV „Трънето“ и МТП – кабелите са положени подземно и е изграден нов БКТП.
- Изпълнена е реконструкция на съобщителни кабели в зоната на п.в. „Дядо Дянко“

Проект "Мобилен град"

2014 - 2016

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда реализиране на физически и организационни мерки, подкрепящи устойчивата градска мобилност, включително оптимизиране на МОПТ /маршрути , подвижен състав, информационна система и управление/ и създаване на условия за интермодалност. Забележка: Проектът е включен в схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период" като Дейност 5 „Проект за Интегриран градски транспорт на град Габрово.“ Проектът е от общоградско значение.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: ОПТ „Габрово“

Част от проект „Мобилен град“ се явява проектът за развитие на устойчив градски транспорт на град Габрово. Неговото изпълнение започна през 2017 г. Проектът ще допринесе за развитието на устойчив

градски транспорт на гр. Габрово посредством инвестиции в подобряване на транспортната инфраструктура и системи с положително въздействие върху качеството на обслужване на пътниците. Проектът прилага интегриран териториален подход, включващ система от свързани действия, целящи трайно подобрене на икономическото, социалното и екологичното състояние на територията.

Проектът предвижда реконструкция на транспортната инфраструктура и съоръженията към нея посредством преустройство на съществуваща автобусна спирка в „джоб“; реконструкция на пътно кръстовище и предгаров площад; възстановяване, ремонт и модернизация на 2 бр. пешеходни подлези на възлови кръстовища и подобряване на организацията на движението на 5 бр. от най-натоварените кръстовища в гр. Габрово.

За модернизиране на градския транспорт ще бъдат закупени 14 бр. нови автобуси в т.ч.: 6 бр. автобуси с дължина 12 м. (+/- 1 м.) и 8 бр. автобуси с дължина 7-8 м. (+/- 1 м.), отговарящи на европейските норми за вредни емисии от двигателите и използване на възобновяеми/алтернативни енергийни източници в градския транспорт. За зареждане на новите електробуси е предвидена доставка и монтаж на 3 бр. зарядни станции.

Транспортните системи ще бъдат модернизирани посредством изпълнение на необходимите информационно-комуникационни технологии в градския транспорт чрез доставка и монтаж на електронни информационни табла /ЕИТ/ на 104 бр. спирки на територията на града и доставка, и монтаж на бордово оборудване в 57 бр. превозните средства на обществения градски транспорт. По този начин ще се визуализира информация в реално време за пристигането на превозните средства до спирките по съответен маршрут, като ще бъде изградена система за управление на градския транспорт, включваща хардуер и софтуер.

Към края на 2017 г. са приключени 7 бр. процедури на обществени поръчки за избор на изпълнители и са сключени 12 бр. договори с изпълнители, от които 3 бр. договори за изпълнение на СМР в транспортна инфраструктура, в т.ч.: преустройство на съществуваща автобусна спирка „Рачо Ковача“ в „джоб“; реконструкция на пътно кръстовище и предгаров площад в гр. Габрово и възстановяване, ремонт и модернизация на пешеходни подлези в гр. Габрово.

Подготвени са и в процес на провеждане са процедурите на обществени поръчки за:

- 1) Подобряване на организация на движението на най-натоварените кръстовища в гр. Габрово.
- 2) Изпълнение на необходимите информационно-комуникационни технологии (ИКТ) за модернизиране на градския транспорт в гр. Габрово.
- 3) Подобряване на системата за градски транспорт на гр. Габрово, чрез закупуване на подвижен състав и зарядни станции по 3 обособени позиции.

Проект „Педелец“

2018 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Включва изграждане и промотиране на система за споделени електрически велосипеди от типа „Педелец“. Обвързан е с изграждането на велосипедна инфраструктура и организиране на системата около ключови за жителите (с акцент върху ученици и студенти) и за гостите на града обекти и пространства. Проектът е от общоградско значение.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори

Партньорски структури: Община Габрово, ОПТ „Габрово“

Проекта се очаква да стартира през 2018 г.

Проект „Хора и улици“ 2015 - 2017

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът включва изграждане, реконструкция и рехабилитация на улици, паркинги, велосипедни алеи и тротоари и поставяне на градско обзавеждане, внедряване на енергийно ефективно улично осветление и осигуряване на общо достъпна градска среда, чрез преодоляване на специфични бариери по главните градски направления, около ключови обществени пространства и спирките на МОПТ.

Отговорна структура: Община Габрово

През 2017 г. завърши рехабилитацията на основната улична мрежа в комплекс Христо Ботев, след подмяната и на водопровода от ВиК дружеството. Обектът е преходен 2016/2017 г. Завършена бе рехабилитация на настилките по останалите основни улици в комплекса: ул. Сан Стефано и ул. Васил Левски.

Със средства по текущия ремонт през 2017 г. са асфалтирани ул. Хр. Конкилев, ул. Шейново; участъци от: ул. Д-р Илиев-детския, подход МБАЛ, ул. Ал.Константинов, надлез ул. Лазурна; ул. Григоровци кв.Етъра, ул. Черни връх; бул. Могильов, ул. Свищовска, кръстовище Крушата; подход към ДГ Слънце; ул. Авр.Гачев, мост до ДХС; ремонтиране (изкърпване) на проблемни участъци от ул. Видима, ул. Прохлада, ул. Зел. ливада, алеи в центр. гробищен парк, ул. Равнец; улици в кв. Етъра, ул. М.Палаузов, ул. Веселие, ул. Марагидик, ул. Й.Соколски, ул. Д.Чинтулов, ул. Бенковска, ул. Акациите, ул. Липите; подходи към междублокови п-ва – от ул. Т.Венкова и от ул.Н.Геров.

Започна ремонта по ул. 8-ми март - след подмяна на водопровода от ВиК дружеството в участъка до ул. Букет и преминаване на газификацията. За съжаление това се случи на края на строителния сезон и предвид настъпилите неблагоприятни климатични условия, възстановяването на асфалтовите настилки ще се изпълни през 2018 г. През 2018 г. трябва да се подмени мрежата от ВиК дружеството и на 2-я участък (до ул. Смели хора) и до края на годината да завърши рехабилитацията на улицата.

Със средства от МКВП към МС съгласно Постановление N: 160 от 04.08.17 г. са изпълнени следните обекти:

- Аварийно укрепване на ул. Мир, гр. Габрово
- Аварийно укрепване на скат ул. Ал. Керков 36-38, гр. Габрово
- Аварийно укрепване на ул. Черни Лом 9-11, гр. Габрово

Проект „Хора и улици на село“ 2015 - 2019

Приоритетен проект. Проектът включва изграждане, реконструкция и рехабилитация на улици, паркинги, велосипедни алеи и тротоари и поставяне на градско обзавеждане, внедряване на енергийно ефективно улично осветление и осигуряване на общо достъпна среда в населените места от общината.

Отговорна структура: Община Габрово

1. През 2017 г. са изпълнени ремонтни дейности по пътни участъци от:

- GAB3009/ Поповци – Гургини – Гарван – Николчовци;

- GAB3071/ за депо ТБО;
- GAB2012 / с. Стоевци – укрепване участък при км 0+020 общ. Габрово.

Изпълнени са основни видове дейности на участъци: изсичане на растителност, почистване и възстановяване на отводнителни съоръжения, оформяне на канавки преснемане на банкети, подсилване и уширяване на пътното платно, изкърпване и цялостно асфалтиране на разрушени участъци, укрепване на улегнали участъци от пътното платно. По общинска пътна мрежа са положени общо 9364 м² асфалтова настилка.

2. Извършени бяха належащи ремонти и на улици в селата Дебел дял и Яворец. В с. Чарково беше укрепен участък от общинския път, след изграждане на подпорна стена към прилежащата река и укрепване на съществуваща пасарелка;

В с. Борики беше цялостно ремонтирана възловата ул. Първа, като ремонта включваше изграждане на основа, монтаж на пътни ивици, направа на напречен отводнител по цялата ширина на улицата в долния и край и асфалтиране в два пласта. Беше реконструирана и ул. Изгрев в най-проблемния и участък.

Значително беше подобрена проходимостта и видимостта чрез орязване на надвиснали храсти и друга растителност на общинските пътища: GAB3122/Царева ливада, GAB 3030 и GAB3034/Габрово-Мичковци-Междене, GAB3016/Прахаля, GAB 3020/Мрхори-Гледаци, GAB 3010/Камешица, GAB 3007/Яворец-Севлиево, GAB 2001/Габрово-Банковци-Спанци-Иванили-Козирог.

3. Със средства от МКВП към МС съгласно Постановление N: 160 от 04.08.17 г. през 2017 г. са изпълнени следните обекти:

- Аварийно укрепване на мост с. Стоевци
- Аварийно укрепване на мост с. Яворец
- Аварийно укрепване и възстановяване на мост с. Николчовци, общ. Габрово
- Аварийен ремонт пешеходен мост (пасарелка) с. Враниловци

Проект „Източната улица“

2015 - 2016

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът е свързан с провеждане на източна улица и тунел и осигуряването на подходи откъм ул. „Хан Крум“ и ул. „Любен Каравелов“, изграждане и разширяване на съществуващата напречната връзка при ул. "Орловска", северно от сградата на МВР Габрово с обща дължина 1050 м.

Отговорна структура: Община Габрово

Проектът е част от изпълнявания проект за благоустрояване на градската среда, финансиран по Приоритет I на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020.

Проект „Гарата-Свищовска“

2019 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът включва изграждането на връзка при ЖП ареала, архитектурно-художествената трансформация на пл. "Марсел де Бископ", ул. „Васил Левски“ реконструкция и обновяване на ул. "Свищовска", ул. „Ген. Николов.

Отговорна структура: Община Габрово

Проектът стартира през 2018 г.

Проект „Мостът Кристо“

2016 - 2018

Включен в ИПГВР. Проектът включва изграждане на мост над р. Янтра за пешеходно и велосипедно движение. Свързан с проектите „Спортно Габрово“ и „Културните здания“ и ще осигури връзка между знакови за града обекти и пространства и едновременно с това ще подобри достъпността, ще насърчи немоторизираната мобилност и допринесе за смекчаване и приспособяване към изменението на климата.

Отговорна структура: Община Габрово

Продължава изграждането на пешеходен мост над р. Янтра. Обектът става преходен 2016/2018. През 2017г. са завършени част от довършителните видове работи, предвидени в проекта - връзка с ул. Аврам Гачев/рампа/, частично облицовки от естествени материали, парпети.

Специфична цел 7.2: Подкрепа и създаване на условия за развитие на техническа и екологична инфраструктура в община Габрово.

Проект „Енергийна независимост“

2017 - 2018

Популяризиране на концепцията за енергийна независимост сред жителите на общината, респективно диверсифициране източниците на енергия. Проектът е обвързан с проекта "Квартален иконом".

Отговорна структура: Частни инвеститори **Партньорски структури:** Община Габрово

През 2017 г. на територията на Община Габрово бе изградена нова газоразпределителна мрежа и отклонения от нея от газовото дружество „Ситигаз България“ ЕАД с обща дължина 11 407 м , като до момента общо изградени ГРМ в метри е 47 590 м.

През отчетната година са присъединени нови потребители, както следва: 200 битови абоната, 5 промишлени абоната, 28 бр. абоната от обществено-административния сектор (общо 233 абоната).

През 2017 г. общинските обекти, които бяха присъединени към газоразпределителна мрежа (ГРМ) за отопление природен газ са: ДГ Младост, ДГ Явор (двете сгради), ДЯ Славейче, Дом за пълнолетни лица с физически увреждания (Маркотей), РИМ (Регионален исторически музей), СУ Р. Каролев. Обявена бе общ. поръчка за газифициране на СУ Отец Паисий.

Проект „Жива вода“

2015 - 2017

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда рехабилитация на мрежите и съоръженията за водоснабдяване и изграждане на разделна канализация за дъждовните и битови води в кварталите, които не са обхванати от Водния цикъл и рехабилитация на засегнатата улична мрежа. В този проект се залага и изграждане на елементите на градското обзавеждане, внедряване на енергийно ефективно улично осветление и осигуряване на велосипедно движение и общо достъпна градска среда. Този проект е тясно обвързан с изграждането на други мрежи на техническата инфраструктура – газоснабдяване, топлоснабдяване, както и с възможното осъществяване на проект „Енергия наблизо“ и изисква мерки по координация на действията между експлоатационните дружества и екипа, осъществяващ проекта.

Отговорна структура: Община Габрово

1. Извършена от ВиК ООД бе частична реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа, вкл. подмяна на арматури по улици и подмяна на арматури в ПС, ПСПВ, ПСОВ на стойност 256 399.69лв. Дължина водопроводи - 6 265м по над 40 улици и квартали в града.

2. Извършена от ВиК ООД бе реконструкция на вътрешна канализационна мрежа в гр. Габрово по ул. Осми март 174м на стойност 62 253.88 лв.

Проект „Чиста вода в селата“

2014 - 2020

Приоритетен проект. Проектът предвижда рехабилитация и изграждане на водоснабдителни, канализационни мрежи и съоръжения /битови, дъждовни или смесени/, в това число резервоари, помпени станции, локални пречиствателни съоръжения за отпадни води, дъждоприемни резервоари за поливни нужди и др. в и около населените места от общината при необходимост. Проектът изисква обследване на етапността при проектирането и изграждането с приоритизиране на съответните дейности - водоснабдяване, битова канализация и отвеждане на дъждовните води, като се отчетат насоките, залегнали в Регионалния генерален план на ВиК системите и съоръженията на обособената територия на ВиК ООД - Габрово. Обекти с приоритет - Боженци, Узана и големите населени места в общината.

Отговорна структура: ВиК Габрово **Партньорски структури:** Община Габрово, Община Трявна и Община Дряново.

1. Извършена бе частична реконструкция и разширение на вътрешна водопроводна мрежа, вкл. подмяна на арматури на стойност 27858,69лв. в около 30 села с дължина 1717м. вкл. монтаж на арматури и системи за управление в ПС на стойност 22120.77лв. Общата стойност на обекта възлиза на 49 979.46 лв.

2. Обект: „Реконструкция на съществуващ водопровод за хранване на населените места: кв. Войново, с. Поповци, с. Рачевци, с. Гургини, с. Янковци, мах. Николчевци, мах. Божковци, с. Стоевци, с. Михайловци, с. Райновци, с. Новаковци, с. Враниловци, с. Драгановци, с. Смиловци, с. Драгиевци и с. Гъбене“ на територията на Община Габрово.

През 2017 г. по Споразумение № РД-02-30-24 от 24.01.2017г., със средства на МРРБ в размер на 500 хил. лв. беше изпълнено част от трасето на главния водопроводен клон с дължина 4 523м и диаметър 250мм, заедно с всички съпътстващи го съоръжения. Общата дължина на водопровода е 15 821м.

Проект „Габрово газ“

2018 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда изграждане на съоръжения за оползотворяване на утайките към ПСОВ и надгражда проекта BG161PO005-1.0.02-0077-C0001 "Интегриран проект за водния цикъл на град Габрово.

Отговорна структура: Община Габрово

Проекта ще стартира през 2018 г.

ПРИОРИТЕТ 8: ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНА ПОЛИТИКА ОТ ОБЩИНА ГАБРОВО ЗА УСТОЙЧИВА ЕНЕРГИЯ И НАМАЛЯВАНЕ НА ВЪГЛЕРОДНИЯ ОТПЕЧАТЪК.

Специфична цел 8.1: Подобряване на материално-техническата база и внедряване на мерки за ЕЕ в публичната инфраструктура.

Проект „Класна стая“ 2015 - 2016

Приоритетен проект. Проектът е свързан с осигуряване на оборудване на материално-техническата база и внедряване на мерки за ЕЕ за обекти на образователната инфраструктура на територията на община Габрово, необхванати от ИПГВР.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: Образователни институции на територията на община Габрово, необхванати от ИПГВР

През 2017 г. не са стартирали инициативи, свързани с изпълнението на проекта.

Проект „Училище любимо“ 2014 - 2019

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда възстановяване на ключови обекти на образователната инфраструктура в Габрово и включва ремонт и осъвременяване на сградния фонд, внедряване на енергоспестяващи мерки, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторната им употреба и изграждане на достъпна среда и благоустройство на прилежащите пространства, доставка на оборудване.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: училища

Обновяването на материалната база на образователната инфраструктура ще доведе до цялостно подобряване на учебния процес, ще улесни въвеждането на нови методи на обучение, които да повишат и задържат интереса на учениците и ще се отрази благоприятно на мотивацията им за по-добра активност при усвояване на знанията и реализацията им на пазара на труда.

През 2017 г. са сключени договори с избраните изпълнители:

ОУ „Цанко Дюстабанов“

- договор за инженеринг с изпълнител „Гипсотехника“ ООД, гр. Габрово на стойност 1 338 791, 66 без ДДС. Предвиденият срок за изпълнение на строителните дейности е 360 /триста и шестдесет/ календарни дни.

- строителен надзор върху изпълнението на дейностите се осъществява от „Алфа М-98“ ЕООД, гр. Габрово, на стойност 7 118 лв. без ДДС .

ОУ „Св. св. Кирил и Методий“

- договор за инженеринг с изпълнител „Нов стандарт 2012“ ЕООД, гр. София на стойност 2 071 981, 35 без ДДС. Предвиденият срок за изпълнение на строителните дейности е 350 /триста и петдесет/ календарни дни.

- строителен надзор върху изпълнението на дейностите ще се осъществява от „РетеМА“ ЕООД, гр. Габрово, на стойност 7 900 лв. без ДДС.

- информация и комуникация

Ламбаджиев стандарт ООД – 4 800 лв. без ДДС

Про систем ЕООД – 10 900 лв. без ДДС

- одит - Финанс одит консулт 2002 ООД – 1 100 лв. без ДДС

През 2017 г. е одобрен работен проект за ОУ „Цанко Дюстабанов“ и са стартирали строителни дейности. Предаден за разглеждане и одобрение е и работен проект за ОУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Предстои обявяване на обществени поръчки за оборудване и обзавеждане за двата обекта. С изпълнението на проект „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“, всички сгради, ползвани от образователни институции в Габрово, ще бъдат с въведени мерки за енергийна ефективност и съвременен облик.

Проект „Здрава общност“

2016 - 2017

Включен в ИПГВР. Този проект предвижда възстановяване на ключови държавни обекти на здравеопазването и социалните услуги в съответствие с Национална здравна стратегия до 2020 и Генералния план за болничната помощ. Включва преустройство, ремонт, осъвременяване, обзавеждане и оборудване, изграждане на достъпна среда, внедряване на енергоспестяващи мерки, адаптиране за използване на ВЕИ и/или микро ко-генерация, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторната им употреба и въвеждане на разделно събиране на отпадъците, реконструкция и благоустройство.

Отговорна структура: Здравните и социални заведения на територията на общината

Партньорски структури: Община Габрово

Предвид засиления интерес към ползване услугите на Домашен социален патронаж и формиране на листа на чакащите бяха предприети действия за увеличаване капацитета на услугата. Въз основа на Решение на Общински съвет - Габрово капацитетът на Домашен социален патронаж е увеличен от 200 на 225 места, считано от 01.01.2017г.

Проект „Ефективни учреждения“

2016 - 2018

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда възстановяване на ключови обществени сгради и пространства на държавното управление на местно ниво и включва преустройство, ремонт, осъвременяване, обзавеждане и оборудване, изграждане на достъпна среда, внедряване на енергоспестяващи мерки, адаптиране за използване на ВЕИ и/или микро ко-генерация, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторната им употреба и въвеждане на разделно събиране на отпадъците.

Отговорна структура: регионалните подразделения на държавни учреждения в Габрово

Партньорски структури: Община Габрово

През 2017 няма възстановени ключови обществени сгради.

Проект „Китни кметства“

2016 - 2017

Приоритетен проект. Проектът предвижда възстановяване на административни сгради общинска собственост в селата и включва преустройство, ремонт, осъвременяване, обзавеждане и оборудване, изграждане на достъпна среда, внедряване на енергоспестяващи мерки, адаптиране за използване на ВЕИ и/или микро ко-генерация, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторната им употреба и въвеждане на разделно събиране на отпадъците. Проектът може да се реализира и по формата на конкурс за най-атрактивно кметство. Може да се финансира чрез създаване на нарочен фонд. Пилотен проект в 10 доброволно включили се села. Свързан е с проект Зелените градини.

Отговорна структура: Община Габрово и кметовете и кметските наместници по населени места.

Партньорски структури: Читалища, местни общностни организации.

През 2017 г. няма извършвани значими ремонтни дейности по административни сгради на кметствата в селата.

Специфична цел 8.2: Въвеждане на екологични и ресурсно-ефективни подходи за утвърждаване на община Габрово като "зелена община".

Проект „Зелен град“

2015 - 2018

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът е свързан с т. нар. „озеленяване“ на дейностите по поддръжка на градската среда, чрез система от иновативни решения за: събиране и използване на дъждовните води; поддържане елементите на зелената инфраструктура; почистване на улиците и площадите; внедряване на ВЕИ; за намаляване на водния, въглеродния и общия екологичен отпечатък. Проектът е от общоградско значение.

Отговорна структура: Община Габрово

Специфика: Финансиране на проекта по ОП „Иновации и конкурентноспособност“, в полето на хоризонталния приоритет насочени към създаване и развитие на ефективни и устойчиви системи за подкрепа и експертиза в нови и/или съществуващи агенции, организации и ведомства чрез развитието на модерни и иновативни услуги, които да допринесат за повишаване на конкурентноспособността на предприятията в страната. За целта трябва да бъдат проследени възможностите Общината да бъде в ролята на такъв тип бенефициент.

Партньорски структури: Частни инвеститори.

ОЗ ОЗЕЛЕНЯВАНЕ

Поддържането на елементите на зелената инфраструктура в града включва комплекс от дейности, изпълнявани от общинско звено „Озеленяване“, а след 01.12.2017 г. – от общинско предприятие „Благоустрояване“. За постигане на ефективно функционираща система за управление и развитие на зелената инфраструктура през 2017 г. е извършено следното:

- В рамките на проект „Цветен град“, Споразумение за изпълнение PF-022-038/11.04.2014 г., бе разработена Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023, която бе приета от Общински съвет – Габрово с Решение № 72/ 27.04.2017 г. Стратегията е важна част от дейностите, свързани с поддържане и подобряване състоянието на градската среда, насочена към постигане на устойчиво развитие на зелената инфраструктура в синхрон и синергия с останалите елементи на урбанизираната територия. Стратегията разглежда подходите, които ще се прилагат в изпълнение на основната цел. Направени са анализ на природните и антропогенни фактори, на зелената система на Габрово и нейното управление. Предложена е визия за развитие на зелената инфраструктура и е даден точен разчет на необходимите и препоръчителни действия за периода 2017-2023 г. с очакваните ефекти, които ще се постигнат в резултат на реализацията им. Развитието ще се осъществи на два етапа: от 2017 до 2020 г. и от 2021 до 2023 г. Изпълнението на конкретните мерки и дейности ще се планира ежегодно след анализ на постигнатото и нуждите, на силните и слаби страни на развитието, съобразно възможностите на Община Габрово;
- Изпълнен бе договор за паспортизация с изготвяне на фитосанитарна експертна оценка на съществуваща дълготрайна декоративна растителност на територията на гр. Габрово, в резултат на който 1920 броя дървета, разположени по протежение на основни улици и булеварди, централна градска част и в част от зелените площи в жилищните квартали в града, имат изготвени индивидуални паспорти с подробно описание, снимков материал и фитосанитарна оценка. Изготвена бе карта с местоположението на описаните дървета със съответния индивидуален номер съобразно фитосанитарната оценка. Извършените дейности осигуряват информация за здравословното състояние на растителността, като посочват и конкретни мерки за подобряването му, премахване и/ или евентуална подмяна. Дава се възможност за мониторинг и подбор на най-подходящите за условията на града видове;
- Осъществен бе частичен ремонт на две от съществуващите на територията на ОП „Благоустройство“ оранжерии и доставка на мобилна съблекалня тип контейнер, инсталирана непосредствено до тях. Оранжерииите ще послужат за база за съхранение, поддържане и отглеждане на собствен посадъчен материал, необходим за озеленяване на градската среда. Дейностите са извършени в рамките на проект „Цветен град“;
- Ревизирано бе състоянието на две от съществуващите поливни системи – в градината до Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и сквера пред Дом на книгата, при което са подменени липсващи, счупени, нефункциониращи елементи. Изградени са нови поливни системи на пл. „Възраждане“, ул. „Дунав“ и при реконструкцията на част от зелената площ между ул. „Емануил Манолов“ и ул. „Брянска“, която е финансирана от проект „Цветен град“.

Проект „Метаболизъмът на града“*

2015 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Предвижда подобряване на „метаболизма“ на града, чрез: създаване на „лаборатория“ (вкл. с мобилно звено) за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци; въвеждане на интелигентна система за събиране на отпадъците при източника; създаване на инсталации за компостиране, разделно събиране и оползотворяване на биологично разградими и други битови отпадъци; създаване на хранителна банка и оползотворяване на излишъците; прилагане на концепцията "Нулев отпадък".

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП. Проектът е от общоградско значение.

Отговорна структура: Община Габрово.

Партньорски структури: Частни инвеститори, неправителствени организации (например Фондация за общностно развитие).

През 2017 г. за нуждите на Регионално депо за неопасни отпадъци – Габрово бяха изпълнени следните дейности:

1. Монтирана бе автоматична система за отопление на тръбопроводите в модулната пречиствателна станция за отпадни води, която предпазва системата от замръзване и осигурява надеждно и целогодишно използване на стойност 820.00 лв. без ДДС
2. С мобилна роторна трошачно-сортировъчна инсталация бяха третирани 347.13 тона строителни отпадъци, съхранявани на площадката на стойност 4 100,00 лв. без ДДС, което вкл. и транспорт.
3. За доизграждане на газоотвеждащата система бяха изградени четири газови кладенци от габиони на стойност 4 386.36 лв. без ДДС (вкл. доставка и монтаж).
4. Закупен преносим газ анализатор, предназначен за собствен мониторинг на газовете – CH₄, CO₂, O₂, H₂S, H₂, измерени на изходите на газовите кладенци, на стойност 11 200 лв. без ДДС.
5. За подобряване производствения процес на компостиращата инсталация бе извършено захранване на площадката с електрическа енергия и вода, бетонни преградни стенички, с цел недопускане на замърсяване на готовия продукт – компост на стойност 6 241.33 лв. без ДДС.
6. Приложен бе иновативен метод - третиране на експериментална площ с препарат Биолайф, с цел увеличаване свободния капацитет на I-ви регионален участък, предназначен за депониране на остатъчни неоползотворими битови и други видове неопасни отпадъци с производствен характер, генерирани от територията на общините Габрово и Трявна. Чрез приложението на препарата е ускорен процесът на разграждане на отпадъците, натрупани в експерименталния участък, подобрени са и показателите на инфилтратните води на стойност 9 300 лв. без ДДС.

Проект „Енергия наблизко“

2017- 2020

Включен в ИПГВР. Този проект предвижда реализиране на локални инсталации и мрежи за производство и пренос на енергия (вкл. хибридни системи и умни мрежи).

**Може да се осъществи чрез публично-частно партньорство. Развитието на проекта не е непременно свързано със зоните за въздействие в ИПГВР (не се предвижда финансиране по Ос 1 на ОПРР).*

Отговорна структура: Частни инвеститори

Партньорски структури: Община Габрово, сдружения на етажните собственици и подобни

Проекта не е стартирал през 2017 г. поради липса на финансиране.

Проект „Сливи за смет“*

2016 - 2017

Приоритетен проект. *Ефективно използване на ресурсите и вторично оползотворяване на отпадъците чрез създаване и внедряване на интелигентни системи за оползотворяване на оборска тор и остатъците от растениевъдството и прилагане на концепцията "Нулев отпадък". Проектът изисква предварително изследване на възможностите за ефективно използване на*

ресурсите и вторично оползотворяване на отпадъците и провеждане на информационни кампании сред населението от града и селата. Очаквани три резултата:

- производство на ел. енергия
- добив на метан
- компостиране и произвеждане на продукти за наторяване

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори

Партньорски структури: Община Габрово, читалища, организации от неправителствения сектор

Проектът не е стартирал поради липса на финансиране.

Специфична цел 8.3: Развитие на "зелена икономика" чрез повишаване на ЕЕ на производствени сгради и оборудване.

Проект „За Зелени предприятия“

2014 - 2020

Приоритетен проект. Информационни кампании за стимулиране на бизнеса за внедряване на мерки за ЕЕ в производствените сгради и модернизация на оборудването. Водеща роля ще има Областния информационен център - Габрово.

Отговорна структура: ОИЦ Габрово.

Специфика: Финансиране на проекта по ОП „Иновации и конкурентноспособност“, в полето на хоризонталния приоритет насочени към създаване и развитие на ефективни и устойчиви системи за подкрепа и експертиза в нови и/или съществуващи агенции, организации и ведомства чрез развитието на модерни и иновативни услуги, които да допринесат за повишаване на конкурентноспособността на предприятията в страната. За целта трябва да бъдат проследени възможностите ОИЦ и Общината да бъдат в ролята на такъв тип бенефициент.

Партньорски структури: Община Габрово, браншови организации.

Поради факта, че процедурите за „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия“ и „Енергийна ефективност за МСП“ бяха обявени през 2016 г., информационната кампания по тях беше проведена през 2016 г.

Проект „Зелени предприятия в действие“

2014 - 2020

Внедряване на мерки за ЕЕ и модернизация на оборудването в производствените сгради и предприятия.

Отговорна структура: Частни инвеститори

През 2017 г. излезе оценката на одобрените проекти по процедурите „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия“ и „Енергийна ефективност за МСП“ на Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020. По приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност“ за Габрово са сключени договори с 12 бенефициенти на обща стойност 16 912 612 лв.

През 2017 г. започна изпълнението на следните енергийни проекти в предприятията:

Повишаване на енергийната ефективност на "ВАЛЕНТИН ПЕТРОВ 2004" ООД чрез внедряване на енергоспестяващи мерки за постигане на устойчив растеж и конкурентоспособност

Повишаване на енергийната ефективност във ВАНЕСА - М ЕООД.

Повишаване на енергийната ефективност на „ЕКО ОН“ ЕООД.

Повишаване на енергийната ефективност, чрез инвестиция в нови, енергоспестяващи съоръжения за "Екопроект Био" ЕООД.

Повишаване на енергийната ефективност в "Леомет" ЕООД, с. Поповци с цел повишаване конкурентоспособността на предприятието.

Внедряване на енергоспестяващи мерки в „НБИ Консорциум“ ООД, гр. Габрово за разширяване на производствения капацитет, повишаване на енергийната ефективност и постигане на конкурентен устойчив растеж.

Разширяване на производствения капацитет за устойчив растеж и повишена конкурентоспособност на "ПЛАСТФОРМ" ООД посредством изпълнение на мерки за енергийна ефективност.

Разширяване на производствения капацитет за устойчив растеж и повишена конкурентоспособност на "ПОДЕМ ГАБРОВО" ЕООД посредством изпълнение на мерки за енергийна ефективност.

Инвестиционни мерки за подобряване на енергийната ефективност в "Полипрес" ООД.

Постигане на висока енергийна ефективност и увеличен производствен капацитет в ПРИНЦ ООД.

"Разширяване производствената дейност на "Пътстрой–Габрово" АД и повишаване неговата конкурентоспособност, инвестирайки в ново, модерно технологично оборудване."

Подобряване на енергийната ефективност в "СТС Пак Холдинг" ООД

Мерки за подобряване на енергийната и ресурсна ефективност на ТЕХНОЛЕС ООД.

Специфична цел 8.4: Повишаване енергийната ефективност и внедряване на ВЕИ в жилищни сгради на територията на община Габрово.

Проект „Информиран собственик“

2014 - 2020

Приоритетен проект. Провеждане на информационни кампании, вкл. и изнесени в кварталните общности, относно възможностите и ползите от обновяване на жилищните сгради и прилагане на мерки за ЕЕ. Водеща роля ще има Областния информационен център - Габрово.

Отговорна структура: ОИЦ Габрово

Партньорски структури: МРР, Община Габрово, етажните собственици, специализирани фирми в предметната област, Община Габрово, мобилно звено към проект „Квартален иконом“

През 2017 г. в офиса на Областен информационен център – Габрово информация за възможностите за обновяване на жилищни сгради и прилагане на мерки за Енергийна ефективност са получили общо 26 собственици на жилищни имоти, което е 7% от посетителите на центъра. Допълнителна информация гражданите са получавали и от Центъра за информация и услуги на гражданите на Община Габрово.

Информационната кампания е прекратена през м. юли, когато с писмо на министъра на регионалното развитие и благоустройството до кмета на Община Габрово, е преустановен приема на заявления за интерес и финансова помощ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради, както и приема на документи от сдруженията на собствениците.

Информационната кампания ще продължи след подновяване приема на документи, за което гражданите ще бъдат своевременно информирани. Проведени 6 кампании, 96 бенефициенти.

Проект „Обновяване на жилища“

2017 - 2020

Включен в ИПГВР. Проектът включва обследвания за енергийна ефективност и конструктивни обследвания на съществуващите сгради, дейности по конструктивно укрепване на многофамилните жилищни сгради, внедряване на мерки за енергийна ефективност, въвеждане в експлоатация на инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници, подобряване достъпа за хора с увреждания.

Отговорна структура: Сдружения на етажните собственици

Партньорски структури: специализирани фирми в предметната област, Община Габрово, мобилно звено към проект „Квартален иконом“.

2017 г. бе изключително динамична и важна година за реализацията на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради в Габрово.

Напредъкът по Програмата ежесечно е представян и в специално създадения банер за Програмата на електронната страница на Общината, където са публикувани и работните проекти, показващия новия облик на сградите, който ще се постигне след изпълнението на проектите, снимки на реализирани сгради и сгради в процес на изпълнение. Информацията е публикувана и в създаденото ГИС-базирано приложение, визуализиращо напредъка при изпълнение на Програмата на територията на община Габрово.

В резултат, в рамките на допустимостта на сградите, одобрена с Постановление на Министерски съвет през 2015 г., през 2017 г., в община Габрово продължават да се изпълняват одобрените за финансиране с наличен договор за целево финансиране 36 /тридесет и шест/ сгради и прехвърлената за изпълнение от проект "Енергийно обновяване на българските домове" по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 към Национална програма за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради, като стойността на сключените договори по тях е приблизително 33 млн. лв. без ДДС. Всички сгради бяха енергийно и технически обследвани и собствениците се сдобиха с необходимите технически и енергийни паспорти на сградите. За всички сгради бяха обявени обществени поръчки за инженеринг /проектиране и изпълнение на строително-монтажни работи и осъществяване на авторски надзор/, проектиране, строително-монтажни работи, упражняване на инвеститорски контрол и строителен надзор.

През 2017 г., реални строителни дейности са започнали в още 24 сгради и така строителният процес стартира във всички 37 сгради с договори за целево финансиране. 2017 г. бе най-активна по отношение на строителни дейности и такива са приключили в 31 сгради и общият брой на изпълнени сгради е 34 бр. Извършвани са регулярни искания за плащане към Българска банка за развитие, на база изпълнени и фактурирани дейности от изпълнителите, на стойност 21 951 943,76 лв.

Предстои приключване на строителните дейности в още 3 сгради.

През 2017 г., в Община Габрово постъпиха заявления за интерес и финансова помощ за още 70 сгради и така общият им брой е 242.

С официално писмо до кметовете на общини в страната, през юли месец 2017 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството информира, че се преустановява приема на заявления за

интерес и финансова помощ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради до приключване на дейностите по сградите със сключени договори за целево финансиране.

В писмото се съобщава още, че след приключване на всички дейности по обновяването на одобрените сгради ще бъде направен анализ на свободния финансов ресурс в границите на одобрените по програмата 2 млрд. лв. и при възможност ще бъде подновен приемът на документи, за което гражданите своевременно ще бъдат информирани.

Проект „Квартален иконом“*

2014 - 2017

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Целта на проекта е създаване на Център за интензивно обучение на етажните собственици в процеса по обновяване на жилищните блокове с Мобилно звено за информационна и техническа обезпеченост и споделяне на добри практики в областта на енергийната и ресурсна ефективност и внедряване на ВЕИ. Развитието на проекта не е непременно свързано със зоните за въздействие в ИПГВР (не се предвижда финансиране по Ос 1 на ОПРР).

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори

Партньорски структури: специализирани фирми в предметната област, Община Габрово

През 2017 г., интересът към Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради продължи да нараства и в Община Габрово постъпиха заявления за интерес и финансова помощ за още 70 сгради и така общият им брой е 242. Ангажираните в процеса експерти от общинската администрация продължиха да консултират заинтересовани граждани, както и да повишават информираността за ползите и резултатите от вече обновените жилищни блокове.

С официално писмо до кметовете на общини в страната, през юли месец 2017 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството информира, че се преустановява приема на заявления за интерес и финансова помощ по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради до приключване на дейностите по сградите със сключени договори за целево финансиране.

В писмото се съобщава още, че след приключване на всички дейности по обновяването на одобрените сгради ще бъде направен анализ на свободния финансов ресурс в границите на одобрените по програмата 2 млрд. лв. и при възможност ще бъде подновен приемът на документи, за което гражданите своевременно ще бъдат информирани.

ПРИОРИТЕТ 9: ОБНОВЯВАНЕ И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА.

Специфична цел 9.1: Възстановяване, осъвременяване и социализиране на публични пространства (в т.ч. елементи на зелената система) и нефункциониращи обществени обекти на територията на община Габрово.

Проект „Зелени градини“

2015 - 2017

Приоритетен проект. Проектът е свързан с благоустройство и паркоустройство на съществуващи зелени площи и на публични пространства за широко обществено ползване в селата (вкл. изграждане и възстановяване на градини и улично озеленяване, площи, на детски и спортни площадки, в това число игрища, обзавеждане и малки архитектурни елементи, прилагане на

иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за поддържане елементите на зелената инфраструктура, внедряване на енергоефективно осветление), вкл. чрез участие на местните жители и други доброволци. Обвързан с проект "Китни кметства" и "Градски градини" от ИПГВР. Проектът може да се реализира и по формата на конкурс за най-атрактивен селски площад и градина. Може да се финансира чрез създаване на нарочен фонд. Пилотен проект в 10 доброволно включили се села.

Отговорна структура: Кметства и кметски наместничества

Партньорски структури: представители на местната общност, местни граждански организации и читалища, платформи като TimeHeroes и ngoinfo.bg, асоциации на студенти по ландшафтна архитектура, урбанизъм и архитектура

1. Община Габрово спечели финансиране в рамките на конкурса „Обичам природата – и аз участвам“ на ПУДООС за реализирането на три проекта в селата. Проектите предвиждат реализирането на благоустройствени дейности на терени – общинска собственост на територията на с.Борики, с.Велковци, с.Гарван, на обща стойност 29 356,58 лв. с ДДС.

- „Обновяване на детски кът в село Борики“, в размер 9 839,40 лв. с ДДС.

- „Облагородяване на детски кът в село Велковци, община Габрово“, в размер на 9 692.48 лв. с ДДС.

- „Облагородяване на озеленена площ в село Гарван, община Габрово“, в размер на 9 824.70 лв. с ДДС.

2. Изпълнени бяха 4 бр. обекти (с. Зелено дърво, с. Чарково, с. Здравковец и с. Горнова могила) като ПЧП „Да превърнем сивото в зелено“ чрез доброволен труд на общността и материали от общината.

Проект „Градските градини“ 2014 - 2016

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът е свързан с благоустройство и паркоустройство на съществуващи зелени площи за широко обществено ползване. Включва изграждане и възстановяване на паркове, градини и улично озеленяване, на детски и спортни площадки и съоръжения за екстремни спортове, градско обзавеждане и малки архитектурни елементи, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за поддържане елементите на зелената инфраструктура, внедряване на енергоефективно осветление, внедряване на инсталации и провокации към гражданите и обществеността с екологична и социална насоченост и въвеждане на компостирането и разделното събиране на отпадъци.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: представители на местната общност и ползвателите на пространствата, обект на благоустройство, граждански организации, платформи като TimeHeroes и ngoinfo.bg, асоциации на студенти по ландшафтна архитектура, урбанизъм и архитектура

1. Обновена със средства по ПУДООС бе детска площадка в кв. Младост, по проект „Изграждане на зона за спорт и кът за отдих в озеленена площ в кв. „Младост“, гр. Габрово“, на стойност 9402,00л в. с ДДС

2. Със средства от бюджета на Община Габрово през 2017 г. бе възстановен кът за отдих с детски съоръжения - ул. П.Падалски – монтирано комбинирано детско съоръжение, положена ударопоглътща настилка, монтирани пейки, ремонтирано районното осветление около площадката.

3. С цел повишаване качеството на обитаване, отдиш и почивка, ежегодно се полагат усилия за продължаване на традицията за облагородяване и възстановяване на зелени площи, както и допълване, подмяна и подмладяване на декоративната растителност. През 2017 г. на територията на града от ОЗ „Озеленяване“ бяха засадени иглолистни и широколистни дървета и храсти, почвопокривна и увивна растителност, декоративни треви и цветя. Някои от по-важните обекти са:

- Изпълнена бе реконструкция на част от зелената площ между ул. „Брянска“ и ул. „Емануил Манолов“, финансирана от проект „Цветен град“ и от бюджета на ОЗ „Озеленяване“. В зелената площ е премахната и изкоренена изсъхнала дървесна растителност, теренът е подравнен и насипан с почва, изградена е поливна система, монтирани са обемни фигури и осветление, засадена е декоративна растителност. Общата площ на реконструираната територия е над 2 дка;

- След проведената през 2016 г. реконструкция на улиците и тротоарните настилки в рамките на „Ремонт на общинска инфраструктура (улична и пътна мрежа и съоръжения към тях) на територията на Община Габрово по 6 обособени позиции; Обособена позиция 5: „Рехабилитация основна улична мрежа в комплекс Христо Ботев“, бяха обновени съществуващите и оформени нови зелени площи по улиците „Ивайло“ и „Александър Стамболийски“ (от новоизграденото кръгово кръстовище между двете улици до кръгово кръстовище „Колелото“), както и в зоната на кръговото кръстовище между двете улици. Зелените ивици са насипани с почва, подравнени, затревени и/или засадени с дървесна, храстова и цветна растителност. Общата площ на зелените ивици, станали обект на намеса, е близо 800 кв.м.;

- След изпълнение на СМР на обект „Благоустройство на дворни площи на ЦДГ „Мечо Пух“, бе засадена от „Озеленяване“ и декоративна растителност като изпълнение на част „Паркоустройство и благоустройство“ на проекта;

- Извършена бе частични реконструкции на растителността – внасяне и/или подмяна на декоративна растителност в различни обекти на града – парк „Маркотей“, ул. „Дунав“ и др.

- В края на м. октомври 2017 г. общинско звено „Озеленяване“, със съдействието на дирекция „Образование и социални дейности“ и Център за работа с доброволци към Община Габрово, проведе кампания под мотото „Зелено Габрово“. Кампанията, насочена към насърчаване на децата, техните родители, близки и учители за съхранение на градското биоразнообразие и разумно ползване на природните дадености, чрез инициативи за опазване и поддържане на зелената система на града, беше осъществена на територията на осем от общинските училища в града. В рамките на кампанията, общинско звено „Озеленяване“ предостави посадъчен материал (декоративни дървета, храсти и почвопокривна растителност), който бе засаден от ученици, учители и родители.

- Благодарение на доброто партньорство между побратимените градове Габрово и Тун, в края на м. март 2017 г. е реализиран проектът „Градинката на Тун“ – инициатива, възникнала в рамките на проект „Цветен град“, но осъществена извън него, за изпълнението на която Община Тун осигури работни проекти, посадъчен материал и специалисти, подпомогнали дейностите по нейното изграждане. В направата ѝ се включи ОЗ „Озеленяване“, както и студенти „ландшафтна архитектура“, участвали в ателие-състезание „Цветно бъдеще за Габрово“, проведено в края на 2016 г. в рамките на проекта.

Проект „Пазарът на Шивара“*

2016 - 2018

Включен в ИПГВР. Проектът залага реконструкция на пазара на Шиваров мост и способстване предлагането на регионална и местна продукция и включва дейности по осигуряване на възможност за паркиране, внедряване на енергийно ефективно осветление, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторната им употреба и въвеждане на разделно събиране на отпадъците.

**Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.*

Отговорна структура: Частни инвеститори в партньорство с Община Габрово

Партньорски структури: местни земеделски производители (тяхна браншова организация), представители на местната общност и ползвателите на пазара

Проектът не е стартирал поради липса на инвестиционен интерес и липса на финансиране.

Проект „Централния пазар“

2017 - 2018

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът включва реконструкция на Централния пазар, в това число паркиране, внедряване на енергийно ефективно осветление, прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за повторната им употреба и въвеждане на разделно събиране на отпадъците, чрез което се способства предлагането на регионална и местна продукция. **Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.*

Отговорна структура: Частни инвеститори в партньорство с Община Габрово

Партньорски структури: местни земеделски производители (тяхна браншова организация), представители на местната общност и ползвателите на пазара

Проектът не е стартирал поради липса на инвестиционен интерес и липса на финансиране.

Проект „Общинският център“

2014 - 2016

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът включва възстановяване на ключови обществени сгради и пространства, внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на Общината, изграждане, реконструкция, рехабилитация на пешеходни алеи и тротоари, изграждане на велосипедни пътеки и алеи, поставяне на указателни знаци и др. свързани дейности, въвеждане на енергоспестяващо улично осветление, създаване на достъпна архитектурна среда и др.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: представители на ползвателите на пространствата и други граждански организации

Направено бе енергийно обследване на сградата на Регионален исторически музей. Следва да бъде намерено финансиране и изпълнен проект за саниране на сградата.

Проект „Спортно Габрово“*

2014 - 2019

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда реконструкция и изграждане на спортна инфраструктура.

**Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.*

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: Частни инвеститори

През 2017 г. няма изградени инфраструктурни проекти в сферата на спорта.

Приоритетен проект. Изграждане на система от обществени тоалетни в централната градска част и около ключови публични пространства.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: частни инвеститори

Проектът не е стартирал поради липса на финансиране.

Специфична цел 9.2: Поддържане и изграждане на привлекателна, достъпна и безопасна жизнена среда.

Проектът не е стартирал поради липса на финансиране.

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Целта на проекта е създаване на достъпни и безконфликтни междублокови пространства, чрез мерки за възстановяване и развитие с участието на живущите. Включва реконструкция и прилагане на иновативни решения за събиране и използване на дъждовните води за поддържане елементите на зелената инфраструктура, внедряване на енергоефективно осветление, внедряване на инсталации и провокации към гражданите и обществеността с екологична и социална насоченост и въвеждане на компостирането и разделното събиране на отпадъци. Обвързан с „Жива вода“, „Хора и улици“.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: представители на жителите на квартала, етажните собственици, граждански организации, училищата в кварталите

През 2017 г. отново стартира традиционната инициатива под мотото „Да превърнем сивото в зелено“ при същите правила за кандидатстване – реализиране на различни благоустройствени мероприятия в общински пространства чрез безвъзмезден труд на местните общности и осигуряване на материали от община Габрово. Реализирани са 7 обекта. Изградени са кътове за отдих с беседки на ул. „Младост“ №6-8, ул. „Никола Войновски“ №63 и ул. „Ванче Михайлов“ №17. Ремонтирани и облагородени са външните пространства около читалище „Зора“ в кв. Нова махала. Обособени са зони за отдих - площадки с пейки в кв. Шенини, местност „Стрежерът“ и на ул. „Зелена ливада“ № 9. Изпълнени са тротоарни настилки и подходи пред жилищни сгради и имоти на бул. „Ген. Дерожински“ №74, кв. Етъра.

Включен в ИПГВР. Проектът предвижда подкрепа и развитие на локалните и кварталните центрове за общностни практики и неформално обучение и внедряване на инсталации и провокации към гражданите и обществеността с екологична и социална насоченост. Обвързан и с Културната стратегия 2014-2024 - Инструмент 7 Неформален образователен център.

Отговорна структура: граждански организации и кварталните читалища

Партньорски структури: Община Габрово

Към настоящия момент броят на действащите читалища на територията на община Габрово е 36. От тях 33 са получили държавна субсидия за 2017 г. в размер на 328 500 лв. Останалите три ще получават от 2019 г. съгласно изискванията на ЗНЧ. Забелязва се трайна тенденция към увеличаване броя на читалищата на територията на общината, както и към завишаване на държавната читалищна субсидия. Основните дейности на читалищата на територията на общината през изминалата година бяха насочени в следните направления:

- Художествено творческа – съхраняване на богатото фолклорно наследство (към повечето читалища има изградени групи, и състави за автентичен и обработен фолклор; развиване на съвременни форми на изкуство – танцови школи за съвременни и класически танци, рок групи, театрални школи.)
- Библиотечно информационна – 6 са читалищни библиотеки, които функционират добре, попълва и обогатява регулярно библиотечният си фонд
- Културно-развлекателна – организират се вечеринки, честват се празници, инициират се творчески работилници с деца, представят се нови книги и др.
- Образователна – организират се курсове и кръжоци за деца, обучение за работа с компютри и др. Това важи особено за читалищата, които са включени в системата на „Глобални библиотеки“.
- Краеведска дейност – В някои от читалищата по селата има обособени етнографски сбирки и тематични витрини, събират се и се съхраняват знания за родния край, традиции, обичаи, вярвания и др.
- Програми и проекти – 3 читалища се включиха в реализацията на проекта „Приеми ме на село“, 2 кандидатстваха с проекти по програма „Култура“ на Община Габрово.

Със съдействието на Община Габрово и общински културни институции през 2017 г. читалищата: „Хр. Ботев – 2008“, с. Гарван, „Св. Св. Дамаскин и Онуфрий Габровски-2011“, кв. Падало и „Христо Смирненски – 1949, кв. Русевци, продължиха да развиват и разширяват своята инициативата „Забравени традиции, живи вкусове“, чиято цел е изграждане на ефективно партньорство между читалищата и местни общности и създаването на нова форма на културен продукт, подкрепа и популяризиране на нови, алтернативни методи и читалищни дейности, както и обогатяване социалния и културен живот в малките общности. Важна част от инициативата е популяризирането на местните практики за био земеделие и екологично селско стопанство, предоставянето на уникални и оригинални културни ценности в т.ч. и храни и продукти от местно значение.

Екологични кампании:

1. Кампания „Пролетно почистване 2017 г.: Обери боклука“ в периода от 18 до 30 април. В инициативата се включиха 2718 души - представители на институции, училища, детски градини, общински съветници, кметски наместничества и много габровци. Обхванати са 66 замърсени терена, 12 от които са зони с нерегламентирани сметища.

2. Участие в кампанията „Да изчистим България заедно“, проведена на 16.09.2017г. Събрани, извозени и депонирани са общо 39,68 тона отпадъци. Почистени са нерегламентирани сметища и повърхностни замърсявания от села и общински пътища, както и от местността Узана.

3. По повод Европейската седмица на мобилността е проведена кампанията „Играй на чисто“, чиято цел е под формата на състезателна игра да представи принципите за разделно събиране на отпадъците. Играта се проведе в парк „Маркотей“, а участие взеха деца, ученици и възрастни. – 482,50 лв.

4. В началото на 2017г. бяха раздадени 50 000 бр. информационни флаери за разделното събиране на отпадъци, заедно с годишните данъчни съобщения, като във флаерите са описани съдовете за смет разположени на територията на Община Габрово и видовете битови отпадъци които се събират разделно. - 2600 лв.

5. От месец април 2017г., за срок от 6 месеца, стартира излъчването на радио клип по местна радио станция. Радио клипът (с продължителност 30 сек.) предостави на обществеността по атрактивен и интересен начин информация за дейностите по управление на отпадъците на територията на община Габрово, свързани с предотвратяване образуването на отпадъците и тяхното правилно разделно събиране. – 1298,40 лв.

6. Със сключен по ЗОП договор за обществена поръчка с предмет: „Мерки за осигуряване на информация на обществеността за дейности по управление на отпадъците на територията на община Габрово, свързани с предотвратяване образуването на отпадъци“ са реализирани дейности по информираност на населението за разделното събиране на отпадъците. Заложените и изпълнени дейности по договора включват – плакати (2000 бр.), винили за билборд (3 бр.), торбичка от текстил за многократна употреба (1000 бр.), брендиране на съдове за отпадъци (два варианта, общо 670 бр.), публикации (5 бр.). – 6400 лв. без ДДС

7. През август стартира инициатива, свързана с управлението на отпадъците, чиято цел е да се осигури незамърсена суровина за компостиране. На 14 бр. зеленчукови магазини в гр.Габрово бяха раздадени индивидуални контейнери, за да се събира чист био отпадък. - не са ползвани средства за кампания.

8. С цел налагане принципите на разделно събиране на отпадъците в сградата на Община Габрово са разположени 30 бр. метални съдове (по 10 бр. от цветовете жълт, кафяв и оранжев) за разделно събиране. Закупените съдове са разположени в модули от по 3 бр. – жълт, кафяв и оранжев. Те са брендираны с указание в кой съд какъв вид отпадък трябва да попадне. – 2850 лв. без ДДС.

9. Съвместна инициатива на Община Габрово и Държавен куклен театър – Габрово – подготовка на куклен спектакъл „Цветовете на боклука“ и представяне на 15 броя безплатни представления за деца от предучилищна възраст и от 1-4 клас. До края на 2017г. „Цветовете на боклука“ е изиграно безплатно във всички детски градини и основни училища в Габрово. Спектакълът представя по подходящ и забавен начин информация на децата за видовете контейнери за отпадъци, правилното разделно изхвърляне на отпадъците и резултатът от това. - 6000 лв.

Проект „Градски любимец“*

2014 - 2020

Приоритетен проект. Информационна кампания за ограничаване популацията на домашните и бездомни животни и осигуряване мобилни клиники за кастрация. Може да бъде обвързан с проект „Градско биоразнообразие“.

*Може да се реализира чрез осъществяване на ПЧП.

Отговорна структура: Частни инвеститори, вкл. граждански организации

Партньорски структури: Община Габрово

Проектът не е стартирал поради липса на инициатива и финансиране.

ПРИОРИТЕТ 10: Опазване, възстановяване и поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие. Управление на риска от природни бедствия.

Специфична цел 10.1: Опазване, възстановяване и поддържане на високото биологичното и ландшафтно разнообразие, характерно за община Габрово.

Проект „Пазител на гората“ 2014, 2015, 2017, 2018, 2020

Приоритетен проект. Проектът е свързан с развитие на дейности по опазване на горите от незаконна сеч, разпространение на болести и пожари и др. и с популяризиране на статута на общината като пазител на горите и водите и осъществяване на партньорства със свързани с тях институции и други общини със сходни характеристики. Провеждане на информационни кампании за ценността на горските и водни ресурси и тяхното многофункционално стопанисване. Създаване на Природна академия към ПИЦ Узана.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: ДСГ Габрово, ЛТУ, организации, работещи в сферата на опазване на горите (За да остане природата в България, BlueLink, WWF България и др), други общини със сходни характеристики

В горски територии собственост на Община Габрово няма възникнали пожари през 2017 г. Санитарното състояние на горите на територията на Община Габрово е добро.

Проект „Многофункционални гори“ 2014 - 2015

Приоритетен проект. Изготвяне на горскостопански планове и програми за горските територии в община Габрово, в които да залегнат идеите за устойчиво многофункционално стопанисване на горите, за периода 2015-2025. Проектът включва инвентаризация, изготвяне на горскостопански карти и горскостопански планове и сертифициране на горите, общинска собственост.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: ЛТУ, организации, работещи в сферата на опазване на горите (За да остане природата в България, BlueLink, WWF България и др.)

За горските територии общинска собственост е изработен през 2015г. и одобрен през 2016г. „Горскостопански план“ за периода 2015-2024г. и предвидени мероприятия по стопанисване, опазване и възобновяване на горите.

Проект „Градско биоразнообразие“ 2017 - 2019

Популяризиране на градското и природно биоразнообразие чрез провеждане на информационни кампании и реконструкция и обновяване на Зоопарк Габрово.

Отговорна структура: Община Габрово

Партньорски структури: Зоопарк Габрово, университети с екологични специалности (Тракийски университет, СУ – биологически факултет, ЛТУ), организации работещи в сферата на опазване на биоразнообразието и спасителните центрове за диви животни (например БДЗП, Зелени Балкани и т.н.)

Няма стартирали дейности през 2017 г.

Специфична цел 10.2: Изграждане имидж на община Габрово като "зелена община" чрез въвеждане на агроекологични практики и прилагане на концепцията за екосистемните услуги.

Проект „Зелен календар“

2014 - 2020

Приоритетен проект. Създаване на календар за агроекологични практики в земеделието и животновъдството съвместно с университети и академични звена в тази област. Провеждане на обучения и консултации по проблемите за опазване на биоразнообразието, НАТУРА 2000 и земи с висока природна стойност и разясняване на ползите от опазването. Проектът е обвързан с проектите Широко огласяване, Бизнес планиране и Ново знание.

Отговорна структура: Община Габрово, НПО

Партньорски структури: Земеделски производители, Общинска служба земеделие, университети организации, работещи в сферата на екологията и биологичното земеделие, земеделските производители (тяхна браншова организация)

Периодично се провеждат срещи със земеделските производители, за прилагане на добри земеделски практики. На тези срещи се разясняват процедурите при подаване на заявления, за субсидии от „Държавен фонд земеделие“, както и за земите, попадащи в защитени територии по Натура 2000, за които се кандидатства по друг ред.

Проект „Местна продукция“

2015 - 2018

Приоритетен проект. Подкрепа за отглеждането и съхраняването на местните сортове и породи - информационни кампании, създаване и поддържане на семенна банка съвместно с университети и академични звена (като например Тракийски университет в Стара Загора и Аграрен университет - Пловдив). Проектът е обвързан с проектите Широко огласяване, Бизнес планиране и Ново знание.

Отговорна структура: Общинска служба "Земеделие и гори" Община Габрово

Партньорски структури: донори, земеделски стопани, частни инвеститори, университети.

През 2017 г. не е постъпвала информация за инвеститори, които да кандидатстват за отглеждане и съхраняване на местни сортове и породи.

Проект „Екосистемни услуги“

2016, 2017, 2019

Приоритетен проект. Информационна кампания за ползите от прилагането на концепцията за екосистемни услуги.

Отговорна структура: Общинска служба "Земеделие и гори", НПО, Община Габрово и частни инвеститори.

Партньорски структури: WWF България и други екологични организации, университети (ЛТУ, Тракийски университет), платформи като TimeHeroes и ngoinfo.bg

Екосистемите подпомагат живота на растенията и животните, поддържайки равновесието в природата. Когато функционират добре, те носят и множество ползи за хората. Тези ползи са както материални - осигуряване на основни стоки като храни и горива, така и духовни – като естетически привлекателните пейзажи, на които всички се наслаждаваме. Ползите, които хората получават от природата, се наричат екосистемни услуги.

Плащанията за екосистемни услуги (ПЕС) са новаторски подход за опазване на природата

„Плащания за екосистемни услуги“ са многообразие от мерки, с които ползвателите на услуги от околната среда възнаграждават със субсидии или пазарни плащания стопаните, чиито земи осигуряват съответно опазване на речните басейни и горите, отвеждане на въглерода и съхраняване красотата на пейзажа.

През 2017 г. не е постъпвала информация за инвеститори, които получават субсидии за развитие на екосистемни услуги.

Специфична цел 10.3: Управление на риска от природни бедствия и активна политика за ограничаване на негативното въздействие от глобалните промени на климата с цел гарантиране сигурността на населението.

Проект „Задържане на земята“

2014 - 2020

Приоритетен проект. Мерки за предотвратяване ерозията на почвите на стръмни терени чрез залесяване, затревяване и сукцесия. Проектът може да се изпълни и чрез включването на доброволци.

Отговорна структура: ДГС Габрово

Партньорски структури: Община Габрово и звеното към проект „Идеи и връзки“, ПП "Българка", университети (ЛТУ), организации, работещи в сферата на екологията, платформи като TimeHeroes, ngoinfo.bg

Проектът не е стартирал поради липса на финансиране.

Проект „Стабилни основи“

2014 - 2015

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Мерки за предотвратяване на свлачищните процеси. Проектът е от общоградско значение.

Отговорна структура: Община Габрово

Изготвен технически проект за укрепване свлачище на ул. Иван Димов, гр.Гарово. През 2017 г. се проведе процедура за съгласуване на проекта в МРРБ, отстранени са грешки в имотите м/у кадастрална карта и регулационен план, издадени нови актове за общинска собственост, предстои отново внасяне в МРРБ.

Проект „Спокойни води /ИПГВР/“

2015 - 2018

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда превенция на риска от наводнения чрез мерки, щадящи биологичните коридори - укрепване на бреговете и „отваряне“ на реките към

града чрез запазване и благоустрояване на зелените коридори по поречието на реките. Проектът е от общоградско значение.

Отговорна структура: БДУВ "Дунавски район" съвместно с Община Габрово

Партньорски структури: ECRR (European Center for River Restoration, <http://www.ecrr.org/urban-rivers.html>), организации работещи в сферата на екологията, университети (УАСГ, ЛТУ, Тракийски университет и др. с насоченост биоразнообразие, архитектура и ландшафтен дизайн)

През отчетния период 2017 няма стартирали инициативи.

ПРИОРИТЕТ 11: ПОДДЪРЖАНЕ НА ВИСОКО НИВО НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ, ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНОВАЦИИ И ВЪВЛИЧАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ.

Специфична цел 11.1: Ефективно управление и планиране чрез поддържане на висок административен капацитет - развитие на ИКТ, поддържане на високо ниво на обслужване на гражданите и бизнеса, по-висока устойчивост при управлението на човешките ресурси.

Проект „Добро управление“

2015 - 2016

Приоритетен проект. Ефективно управление и планиране чрез поддържане на висок административен капацитет. Обучения с цел повишаване на професионалната компетентност на служителите в общинската администрация.

Отговорна структура: Община Габрово

Проектът има за цел ефективно управление чрез поддържане на висок административен капацитет, посредством обучения с цел повишаване на професионалната компетентност на служителите в общинската администрация.

По изготвения годишен план за обучение за 2017г. и по необходимите теми извън него преминаха обучение общо 39 служители.

Основната насока бе обогатяване на знанията, уменията и нагласите на заетите, с цел да се усъвършенства тяхното трудово представяне в длъжностите, структурното звено и организацията. Обученията бяха насочени към основни теми като: правни аспекти на административната дейност, управление на човешките ресурси, финансово управление, информационни технологии, местна администрация, разработване и управление на проекти и други тясно специализирани, чрез които служителите трябваше да надградят знания или да придобият нови.

В резултат на участията в различните курсове и семинари, служителите:

- придобиха нови и усъвършенстваха съществуващите знания и умения;
- подобриха изпълнението на служебните задължения и работата на екипите;
- повишиха личната си мотивация;
- създаде се възможност за делегиране на по-сложни

Приоритетен проект. Проучване, анализ и внедряване на Е-услуги с цел подобряване административното обслужване на гражданите и бизнеса.

Отговорна структура: Община Габрово

Потенциални партньорски структури: бизнеса и регионалните браншови организации, организации от неправителствения сектор (от типа на „Български център за нестопанско право“, Институт „Отворено общество“ и други с опит в оценка на гражданския сектор и процеса по достъпност на административните услуги спрямо гражданското общество)

Проектът има за цел да се извърши проучване, анализ и внедряване на Е-услуги за подобряване административното обслужване на гражданите и бизнеса. В тази връзка Община Габрово продължава предоставянето на внедрените през предходните отчетни периоди е-услуги в частта на ГРАО и на местни данъци и такси.

В унисон с държавната политика за е-управление и Решение № 357 от 29 юни 2017 г. на Министерския съвет, Община Габрово приведе своята деловодна система ПП „Arihimed eProcess“ в съответствие с единен технически протокол, утвърден от председателя на Държавната агенция „Електронно управление“. С това се осигури възможност за обмен на електронни документи, които съдържат електронни изявления с други администрации. Това ще доведе до облекчаване на административната тежест и ще повлияе положително процесите на предоставяне на административни услуги за гражданите и бизнеса

Приоритетен проект. Проектът е свързан с изработване на ОУПО, създаване на правила и нормативи за неговото прилагане и подзаконовни нормативни актове в случай на необходимост, включително Наредба за условията и реда за издаване на сертификат клас Б, Наредба за „зелени обществени поръчки“, Наредба за конкурсите за архитектура и градска среда, свързано с Културната стратегия 2014-2024 - Инструмент 11. Изготвяне на пакет от мерки за насърчаване развитието на МСП, което е във връзка с проектът Дълготрайни партньори.

Отговорна структура: Община Габрово

Потенциални партньорски структури: Организации от неправителствения сектор, обственици/представители на МСП, регионални браншови организации, регионалните дирекции на държавните институции, общински администрации с опит в подобен процес.

Проектът е свързан с изработване на Общ Устройствен План на Община Габрово. В тази връзка от АГКК е възложено изработване на кадастрални карти на пет землища в община Габрово, както следва: с.Боженци, с.Кметовци, с.Донино, с.Лесичарка и с.Поповци. Процеса по обявяване, съгласуване и одобряване на тези КК продължи и към началото на 2018 г. След приключване на процедурите ще се възложи изготвяне на задание на ОУП на община Габрово, за което са предвидени средства в общинския бюджет за 2018г.

Специфична цел 11.2: Насърчаване активното участие на гражданите и бизнеса в процеса на вземане на решения по значими за Община Габрово въпроси.

Проект „Добра воля“

2014 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Включва социален маркетинг, работа в общността и организиране на доброволческа служба за подкрепа на реализация на ИПГВР и ОПР (по примера на Европейската доброволческа служба <http://cvs-bg.org/vkliuchete-se/dalgosrochni-proekti/evropeiska-dobrovolcheska-slujba/>). Проектът е от общоградско значение.

Отговорна структура: Община Габрово и звено към проект „Идеи и връзки“

Потенциални партньорски структури: организации от неправителствения сектор, работещи активно с доброволци (например ИМКА-Габрово, Артерия и АЛОС), читалища, квартални сдружения, сдружения на етажните собственици, платформи от типа TimeHeroes и ngoinfo.bg

През 2017 г. не са стартирали инициативи, свързани с изпълнението на проекта.

Проект „Габрово ГИС“

2014 - 2015

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда доразвиване и поддържане ГИС на община Габрово с платформа за управление и наблюдение на градското възстановяване и развитие. Включва изграждане на нови и надстрояване на съществуващите структури на гео-бази данните в Географско информационната система на Община Габрово. Проектиране на нови инструменти, базирани на иновативни технологии и подходи в областта на автоматизация в събирането, обработката и анализа на данните в реално време. Приложения за обработка и предоставяне на информация и данни чрез web-базирани геопространствени системи. Изграждане на среда за визуализация и анализ на триизмерно пространствено моделиране.

Отговорна структура: Община Габрово

Проектът има за цел доразвиване и поддържане ГИС на община Габрово с платформа за управление и наблюдение на градското възстановяване и развитие, включително изграждане на нови и надстрояване на съществуващите структури на гео-бази данните в Географско информационната система на Община Габрово.

През 2017 г. Географската информационна система на Община Габрово беше прехвърлена на нов сървър с по-висока производителност и параметри. Новата сървърна система ще осигури поддръжката на още повече приложения и функционалности, който до момента ни бяха ограничени поради липсата на ресурс.

Управлението и поддръжката на пространствените данни, с които разполага и събира администрацията на Община Габрово, ще увеличи и улесни значително възможностите ни в бъдещото разработване на интерактивни ГИС приложения необходими както за ежедневните ни работни процеси, така и за създаването на публични ГИС модели в различни тематични области.

- Надградено е УЕБ-базирано ГИС приложение отразяващ напредъка по развитието на програмата за енергийна ефективност. Разшири се обхвата на въвежданата информация за касаеща допустимите за включване в програмата сгради, напредъка на изпълнението на програмата, създадените сдружения на собствениците, невключените в програмата сгради. Чрез ГИС приложението гражданите могат да проследят промяната в статуса на сградите, включени в

програмата – от създаване на сдружения на собствениците до изпълнение на строителни дейности.

- След внедряването на новият хардуер , ГИС на Община Габрово интегрира и модул за събиране, визуализация и анализ на данни в реално време генерирани от външни източници и мобилни устройства. Модулът ще предостави на администрацията възможност да интегрира в ГИС данните които постъпват от различни типове устройства като: датчици за температура, местоположение (GPS), нивомери, отдалечено отчитане на комунални услуги в общински обекти (водомери и електромери) и много други.
- Създадоха се и се надградиха нови слоеве отговарящи на нужди свързани с гео пространствената информация, към съответните потребители в администрацията (училищата и училищните зони към тях, зоните които бяха обхванати пролетното почистване, местоположението на обектите за здравеопазване, спортни обекти, доставчиците на социални услуги, рисковите групи, сигнално оповестителни сирени и мн. др.)
- Започна миграция и преконфигуриране на всички налични пространствени слоеве в ГИС сървъра на Община Габрово към облачния портал на новият сървър на който беше прехвърлена ГИС платформата.
- Надгради се ГИС базирани модели за достъп до данните за зелената система на гр. Габрово. Обходени са и са отбелязани голяма част от зелените площи подържани от звеното грижещо се за поддръжката по озеленяване.
- Положи се основата на УЕБ базиран пространствен модел за инвентаризация и управление на активите на уличното осветление (стълбове, лампи, захранващи трасета, трафопостове и др.) Моделът представлява ГИС базирано приложение което дава възможност за събиране и анализи на информацията за състоянието на всеки един стълб и осветително тяло на територията на Община Габрово.

Проект „Дълготрайни партньори“

2014 - 2020

Приоритетен проект, включен в ИПГВР. Проектът предвижда интеграция на публично-частните партньорства в процеса на реализация на ИПГВР и ОПР, разширяване и предлагане на възможностите за приложение и прозрачност на иновативните финансови инструменти в Габрово. Проектът е от общоградско значение.

Отговорна структура: Община Габрово

През 2017 г. не са стартирали инициативи, свързани с изпълнението на проекта.